Come Sit Beside Me And Listen To Kouchag

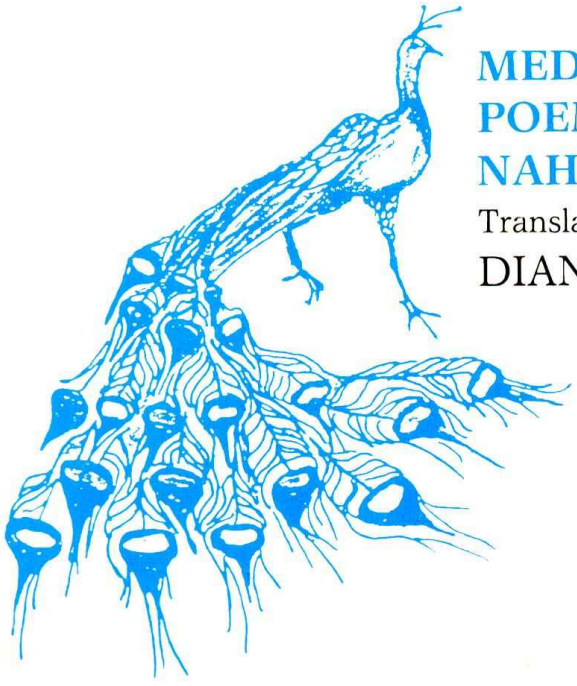

MEDIEVAL ARMENIAN
POEMS OF
NAHABED KOUCHAG

Translated by
DIANA DER HOVANESSIAN

Diana Der Hovanessian, an award-winning American poet whom Saroyan called "a rare and enormous talent" is the translator and co-editor of *Anthology of Armenian Poetry; Sacred Wrath, The Selected Poems of Vahan Tekeyan; The Arc, Selected Poems of Shen-Mah;* and the forthcoming *Land of Fire, Poems of Eghishe Charents*—all with the scholar Marzbed Margossian. Her own poems have appeared in leading literary publications, including *American Scholar, Harper's, American Poetry Review,* and *The Nation,* and are collected in *How to Choose Your Past.* She is a visiting poet in the Massachusetts schools, and has worked as visiting faculty and writer-in-residence at various universities.

When the *Anthology of Armenian Poetry* was published by Columbia University Press, the poems of Nahabed Kouchag were singled out for praise by John Updike, William Saroyan, and Robert Penn Warren. Now Diana Der Hovanessian has translated an entire volume of the medieval bard's work. And the poems sound as fresh and lyrical as they did in the 16th century. Perhaps more so, in this day of poetic indulgence. Their musicality, sensuality and tight form which appealed to all segments of the Armenian population are now moved over into English, as if effortlessly.

Book Design by Adrina Zanazanian
Cover and Title Page Illustrations by Sonia Dalley
$7.50 *ISBN 0-935102-14-0*

Come Sit Beside Me And Listen To Kouchag

MEDIEVAL ARMENIAN POEMS OF NAHABED KOUCHAG

Translated by

DIANA DER HOVANESSIAN

ASHOD PRESS, NEW YORK, 1984

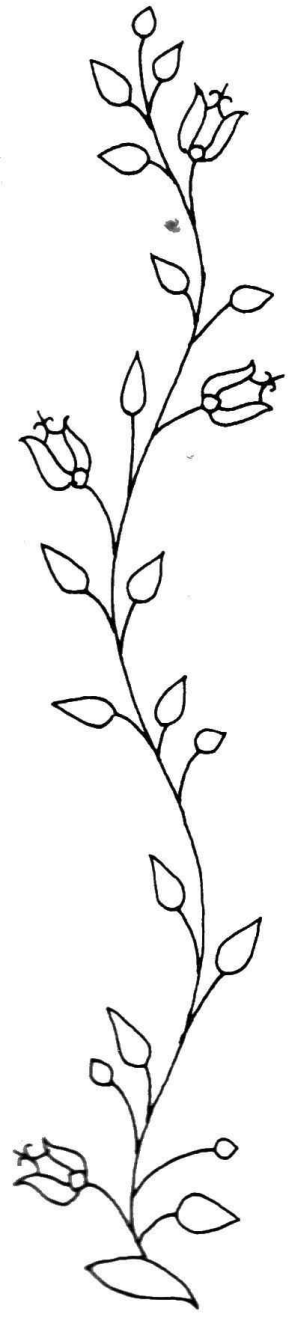

COME SIT BESIDE ME AND LISTEN TO KOUCHAG. Copyright © 1984 by Diana Der Hovanessian. All rights reserved. Printed in the United States of America. No part of this book may be used or reproduced in any manner whatsoever without written permission of the publisher, except for brief quotations embodied in articles or reviews. Published by Ashod Press, P.O. Box 1147, Madison Square Station, New York, NY 10159. 212/475/0711.

FIRST EDITION

Library of Congress Cataloging in Publication Data
Nahapet K'uch'ak, 16th century
Come sit beside me and listen to Kouchag.

I. Der Hovanessian, Diana. II. Title.
PK8547.N3A23 1984 891'.99214 84-12337
ISBN 0-935102-14-0

DEDICATION & ACKNOWLEDGMENTS

When the *Anthology of Armenian Poetry* was published by Columbia University Press, the poems of Nahabed Kouchag were singled out for praise by William Saroyan, John Updike, and Robert Penn Warren.

The originals of those poems were in the simple, direct Armenian I had heard from my grandmother Helen Menzoyan Israelian, and I decided to translate a volume of Kouchag's poems to dedicate to her, with thanks for the poems, stories and songs that she and other Armenian grandmothers have passed down generation after generation.

For Marzbed Margossian's invaluable help, my heartfelt thanks. Grateful acknowledgment must also be made to the following for permission to use previously published translations: Columbia University Press, *Anthology of Armenian Poetry,* by Der Hovanessian and Margossian; *Ararat Quarterly; Colorado Quarterly; Poetry Now;* and Harvard University Press, *Torn Between Two Lands,* by Robert Mirak, where my version of "Crane" first appeared.

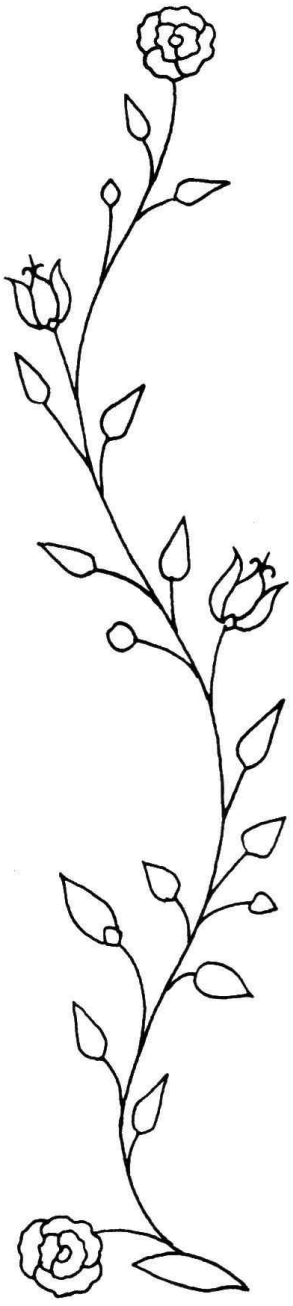

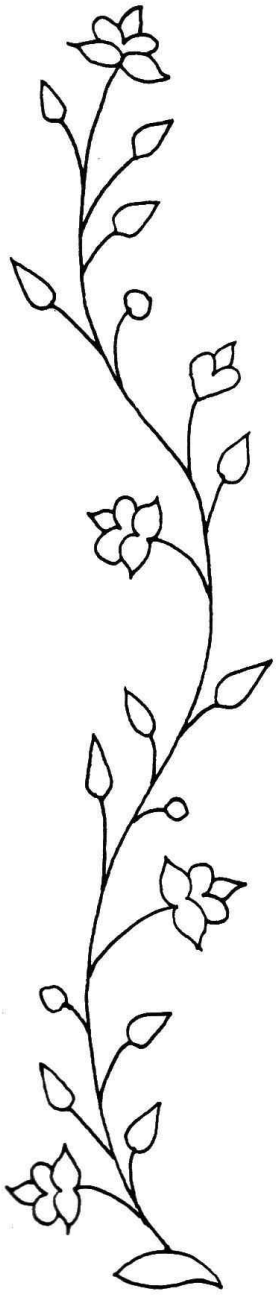

CONTENTS

3 Listen to My Beloved
4 Whoever Has a White Bosom
5 You Are the Light
6 For His Sake
7 If You Were the Last Spring
8 Love Me If You Want
9 Homesick
10 The World
11 I Never Found a Just Man
12 You Have the Kind of Eye
13 I Have Something to Say
14 Prophet David
15 Soul of My Soul
16 Whoever Loves
17 I Came Down from the Hills
18 Only Two People
19 It Is Not True
20 Early One Morning
21 Since the Day
22 I Was Not Your Household Fowl
23 The Kiss You Gave
24 Once in Awhile
25 When Love Entered
26 If I Am Not with You
27 As Long As Your Voice Sounds
28 Sit Here Beside Me
29 It Was the Night
30 I Envy That Man
31 Rising Moon Take Greetings to My Love
32 Twice Blessed
33 My Ideal
34 Burning

35 Not in Your Dreams
36 I Wish I Were
37 God of Bad Luck
38 Into My Palm
39 Where Have You Come From?
40 Danger
41 And I Am on My Way
42 If Kisses Were Sold
43 I Came Last Night to You
44 I Have Searched
45 There Is a Tree
46 Visiting
47 When You and I
48 Your Bosom
49 Some Advice
50 You Sleep on the Roof
51 Wild Bird
52 What Shall I Do?
53 Moon, You Have Bragged
54 Dark Clouds
55 If You Could Not Love
56 Look at Her
57 Walking
58 It Is All the Same
59 My Heart Burst
60 This Morning
61 Notice My Love
62 My Soul, If You Allow Me
63 Dark Is Your Hair
64 They Took Your Portrait
65 While I Am Young
66 As My Soul Left My Body
67 Why Did God Place the Soul
68 Choose One
71 Armenian Text

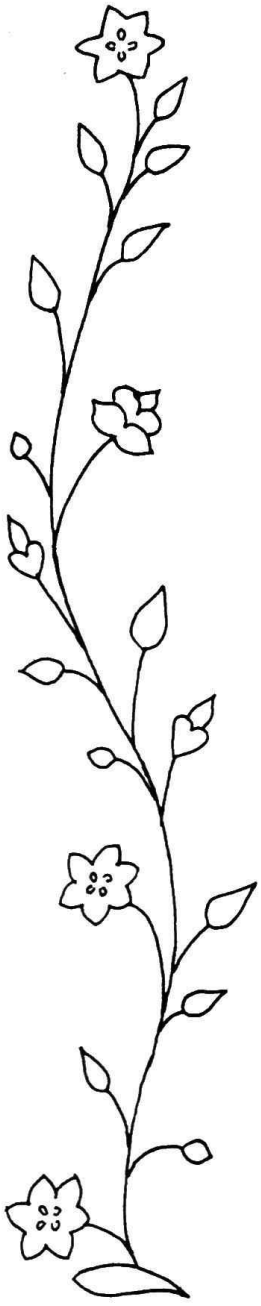

FOREWORD

Very little is known about Nahabed Kouchag's life; only that he left a large body of very lyrical quatrains (called *hyrens* in Armenian).

A tombstone in the village of Kharagonis in Vaspouragan, Van, with his name and date of death, 1592, places him in the 16th century.

But there are scholars* working in Armenia today who assign his work to an earlier time, between the 13th and 14th centuries. They believe his birthplace was Akn and that the Nahabed Kouchag of Van was a namesake.

The translations in this volume were selected from a compilation of Kouchag's poems by Arshag Chobanian who was an authority on medieval Armenian literature. His work in the early part of this century included collecting over 400 Kouchag poems. Another scholar, Manoug Abeghian, agreed with Chobanian that the Van gravesite was authentic but maintained that some of the poems ascribed to Kouchag were earlier folk poems. But Chobanian insisted, with Aristakes Devgants, who had done research in the late 19th century, that most of the poems were indeed the work of Kouchag, including the beloved song *Groong* (Crane).

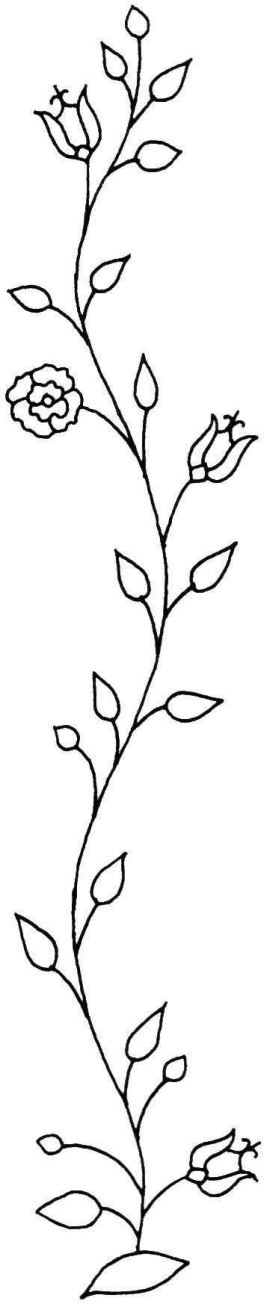

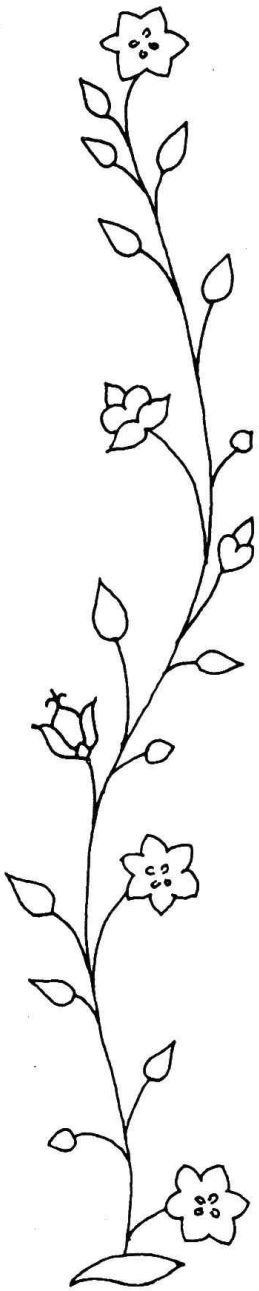

Where do you come from, crane?
I ache to hear your call,
to know you come from home.
Have you any news at all?

I bless your wings, your eyes.
My heart is torn in two.
The exile's soul all sighs
waiting for bits of news.

Kouchag's songs and poems were both a bright part of his troubled era and an inspiration to Armenian poets who followed.

The *hyren* or Armenian quatrain is a typical Armenian poetic form. Each of the four lines has fifteen syllables in the originals. The line-breaks in the translated versions follow the English rhythms and are sometimes set in double quatrains, sometimes in six lines. In very early Armenian manuscripts there are no line-breaks at all. Later compilations, of course, used the line-breaks as shown in the Armenian text here.

— *DdH*

* Professors Levon Mgrditchian and A. Mnatsaganian

Listen to My Beloved

Listen to my beloved
selling sugared almonds.
Her eyes are magnets;
her eyebrows arched high.

Whoever goes, gets almonds cheaply.
Whenever I do, she raises the price.
I don't know whether it's a sales habit
or whether she's trying to make me cry.

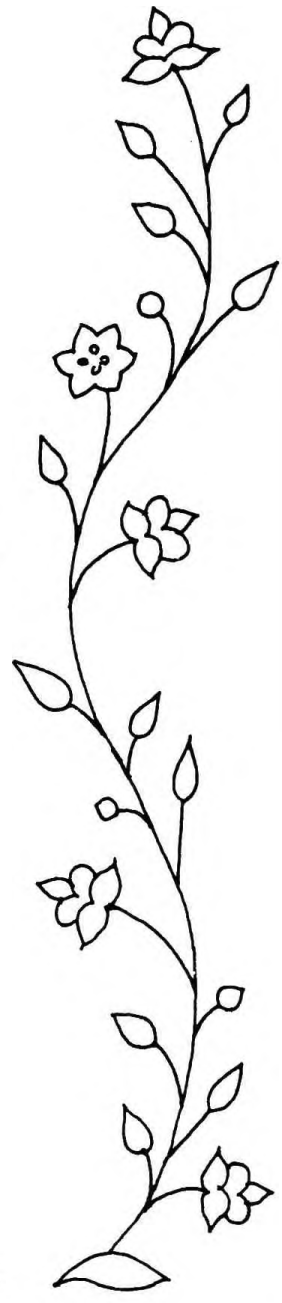

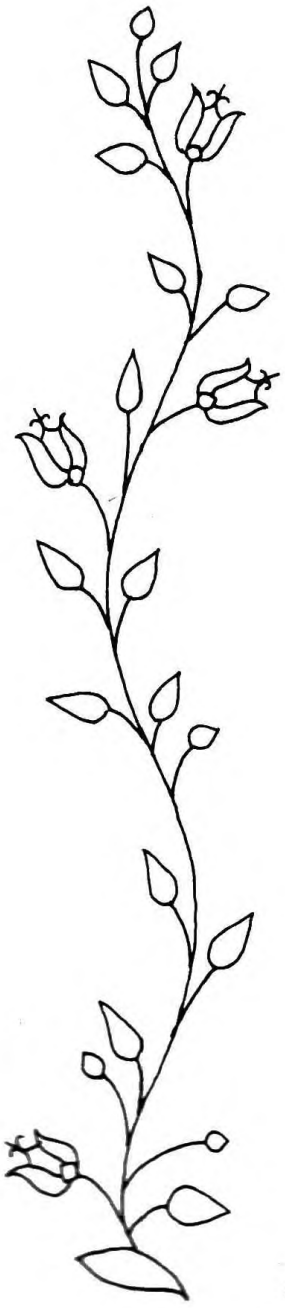

Whoever Has A White Bosom

Whoever has a white bosom
let her put on a blue shirt.
Let her leave the button open.
Whoever notices, let his heart bleed.

Let him go to beg God to dry up the
indigo.
Let its seed be exhausted.
Let the girl no longer wear blue.
And let the heart of the boy be cured.

YOU ARE THE LIGHT

You are the light, I am the eye.
Without light, the eye is dark.
You are the water, I, the fish.
Without water the fish will die.

Throw back the fish in a new stream,
somehow it lives, fights to survive.
But if we are parted, you and I,
death is less evil. I'd choose to die.

FOR HIS SAKE

For the sake of who made you
be sedate when you walk.

For His sake control
your brows when you talk.

Men are bloodied by the sharp
darts from your eye.

For pity's sake spare me.
I am too young to die.

If You Were the Last Spring

I do not need you. Go away.
Stop torturing my poor heart.
It has grown tired being used as
pin cushion for your darts.

If you were the last spring
of water on this earth
I would not bend to drink a drop.
I would rather die of thirst.

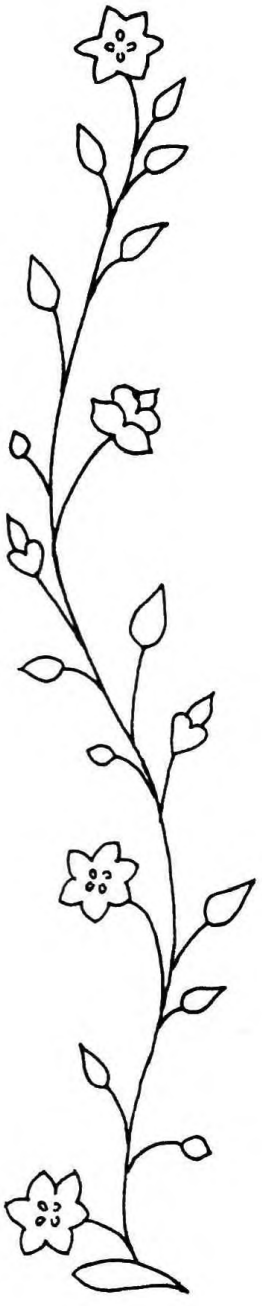

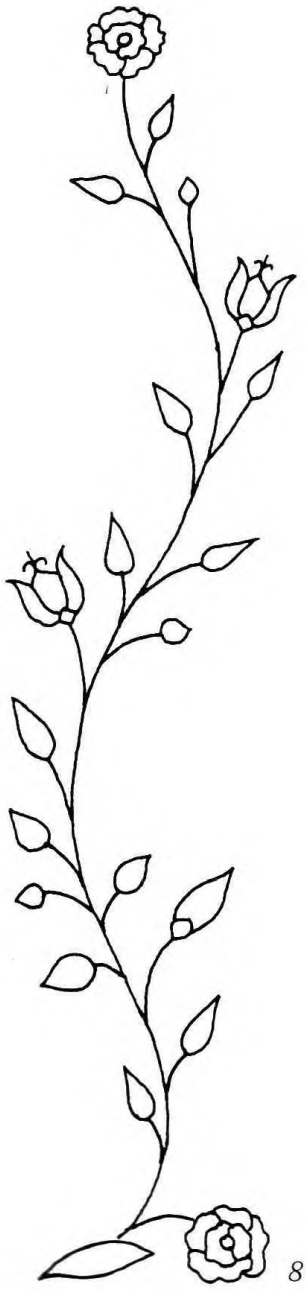

LOVE ME IF YOU WANT

Early in the morning
the sun in my eyes,
I met one more radiant
than moon or sunrise.

"I love you," I shouted.
She did not look amused.
Muttered, "Love me if you will
but don't broadcast the news."

HOMESICK

I was the peach tree that grew
among cliffs and stones.
Strangers pulled me up
and planted me in this meadow,

this green orchard where they
sprinkle me with sugar water
every day. But I want to go
home to drink melted snow.

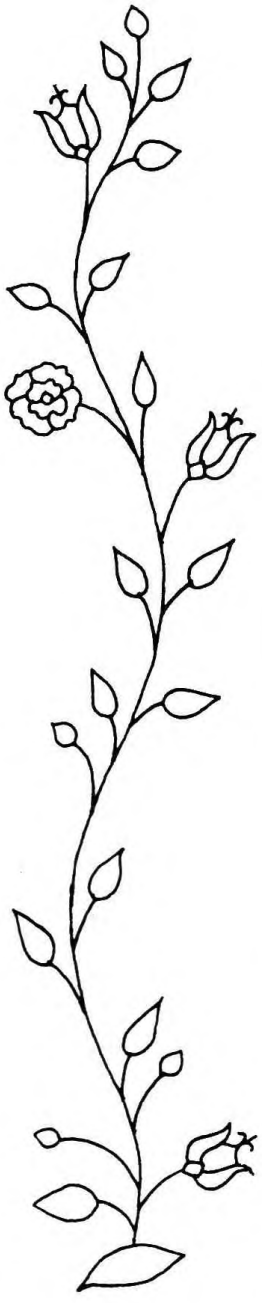

THE WORLD

The world is a green prairie where
partridges run.
We are the partridges Death carries off one
by one.
When you set your table, brother, call in a
friend.
Too soon, too soon, all sharing will end.

I Never Found A Just Man

I never found a just man in all the world I traveled
until I taught my arm the law. I found brothers then.
A lot of loves, a lot of friends, as long as my arm is strong.
And when it fails: Alone again.

YOU HAVE THE KIND OF EYE

You have the kind of dazzling eye
that stuns with one look, slays with two.

Your arching brow can lay low
the towns of Shiraz and Aleppo.

And should you go to Damascus
all would be captivated by that voice.

I Have Something to Say

I have something to say I'm afraid to
confess
because your family is rich and mine
penniless.

If you have something to say don't fear to
confess
many the rich man who turns penniless.

And many the rich girl you can be sure
chooses to sleep in the arms of the poor.

PROPHET DAVID

Prophet David, I have sinned.
Understand the state I'm in.

As much as I value this world,
I love my life's light, this girl.

If such a creature came your way,
you'd keep her in your tent all day

to sing psalms to, while it was light,
then hold close, to pass the night.

Soul of My Soul

I saw the soul of my soul
walking with another man.
Not only were they hand in hand,
but even gossiping about me.

My poor heart broke, then let me know:
It's time to let this girl go.
Love that is held, love that is forced
ends in its death (or in divorce).

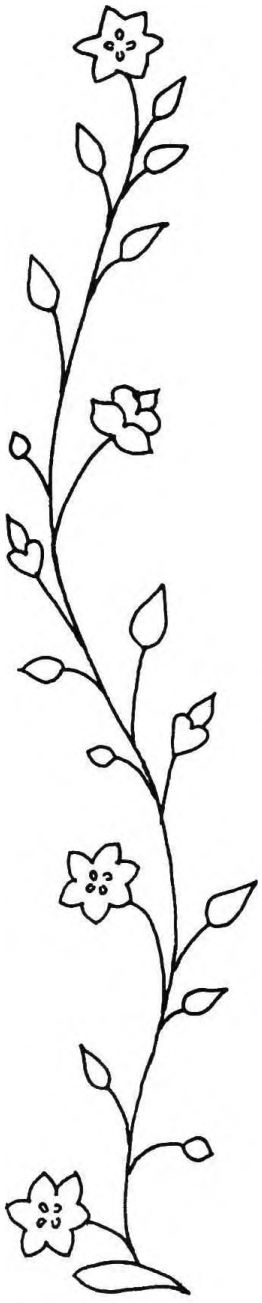

WHOEVER LOVES

Whoever loves and finds no cure
let him dig his grave and enter alive.

Let him leave space around his heart
for a scarlet flame to rise.

Whoever passes by will say
that man of love is still on fire.

I Came Down from the Hills

I came down from the hills seeking the
green place.
And heard the hills and valleys are green.
And the artery of the heart of the man
who loves—
that artery also is green.
But he without love has a black heart
inside.
It is his face that is green.

Only Two People

Only two people deserve sympathy
from men:
the dying man and whoever
gives his love in vain.

The dead man cannot hear your cries.
Forget him. Turn your eyes
to me. I have lost heart and head
and stand half living, half dead.

It Is Not True

It is not true the partridge
cannot be domesticated.

Yesterday I saw one
and even I was captivated.

Her brows were charcoal drawings
where summer hibernated.

If she knelt to kiss the dead
they would rise inebriated.

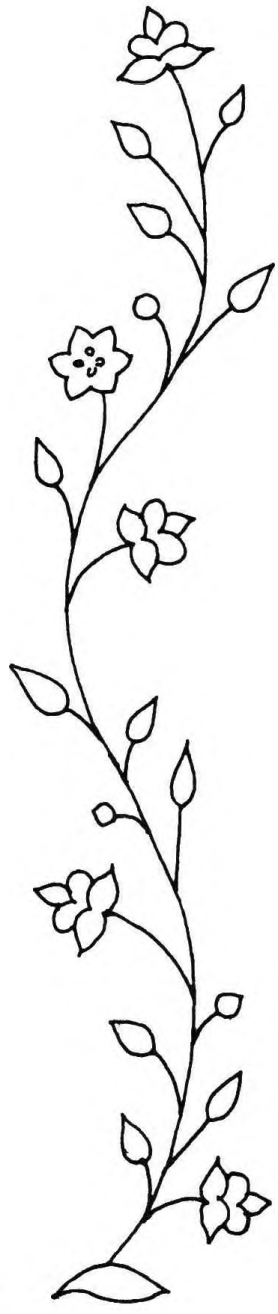

EARLY ONE MORNING

Early one morning
before starlight had fled,
I climbed on your roof
to sleep over your head.

The shingles told the rafters,
the rafters told the eaves;
this man is in love
who tries so hard to sleep.

I walked in the forests,
never heard talking trees.
If living trees don't gossip
how can cut wood speak?

SINCE THE DAY

Since the day my mother bore me
I avoided confession.
Whenever I see a priest
I head in the other direction.

But when I see a beauty
I decide sin should be addressed.
Her lap is the chapel
where I will confess.

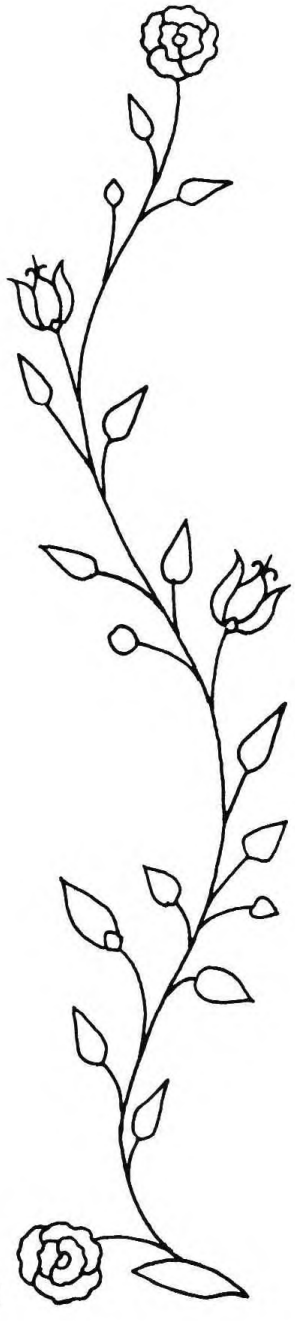

I Was Not Your Household Fowl

I was not your domestic fowl
pecking grain by the barn door.

I soared high above the clouds
to avoid love's traps below.

Then over sea and over shore
huge and clever nets were spread.

If chickens were tripped by the feet,
I was caught heart, wings and head.

THE KISS YOU GAVE

The kiss you gave willingly
from your sweet mouth
is unmatched by any fruit
of damp north, dry south.

Sweet as the apple
for which Adam gave up Eden.
And I would give anything
to taste it once again.

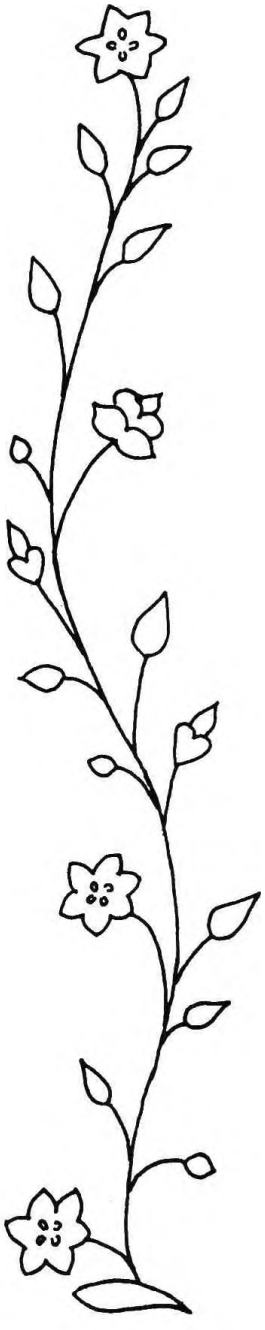

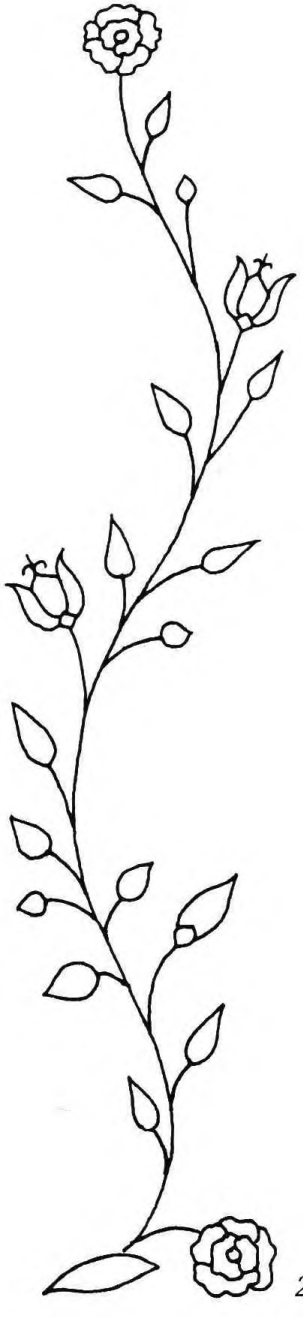

Once in Awhile

Once in awhile I've wanted to shout.
But I know she never would hear.
She needs a witch screeching into her ear.
She needs a man with a fully grown beard.

When Love Entered

When love entered my world, it first flew
in my heart,
then wandered about place to place;
perched in my brain, inside of my head
asking tears from my eyes, and got blood
instead.

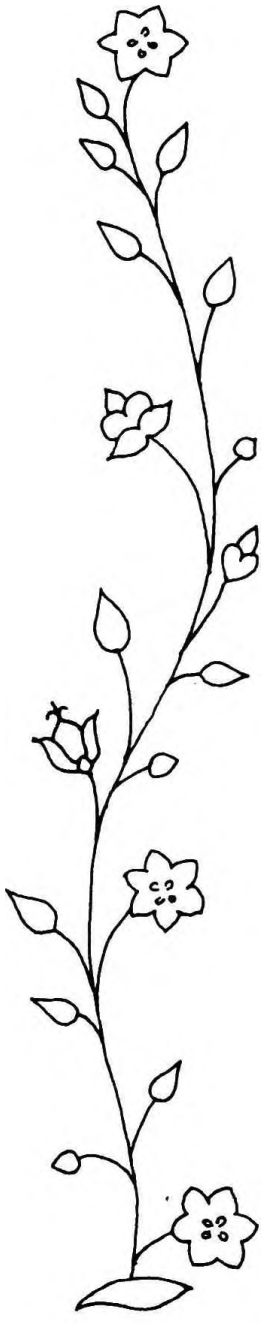

If I Am Not with You

If I am not with you there are reasons why.
But you listen to gossip and the evil-eyed.
For a thousand red coins would I give a
hair of your head?
If you make me angry, who could make
me glad?

As Long As Your Voice Sounds

As long as your voice sounds, I listen to you.
If I ever hated you I'd love no one at all.
I would die and go to heaven if you were there.
I'd throw myself into hell fire if you could be spared.

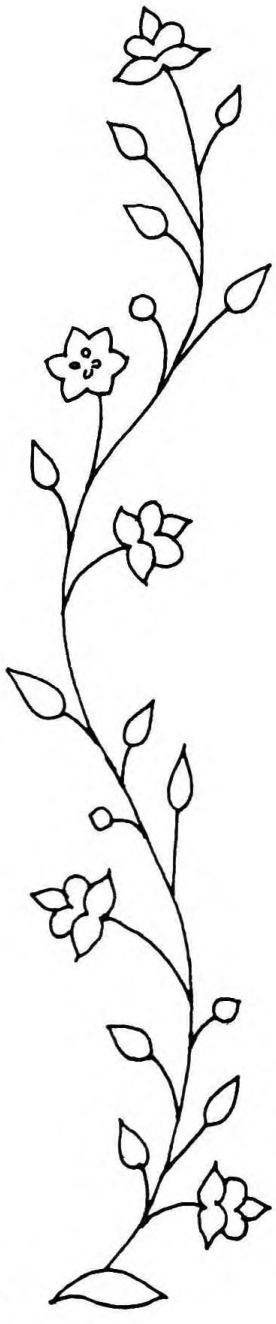

Sit Here Beside Me

Come sit beside me, on the rug I have spread
woven with partridges of golden thread,

set with red cushions, cloth, and with wine
we can toast your love and also mine.

I will wear my sheer silk blouse for you.
And you might notice it can be seen through.

IT WAS THE NIGHT

That was the night of the big storm.
I had spun two skeins on my wheel.
I suddenly thought of my love
and my head began to reel.

I could not spin but quickly rose
and took wine to her house.
Dear Heart, open soon because
my feet freeze in the snows.

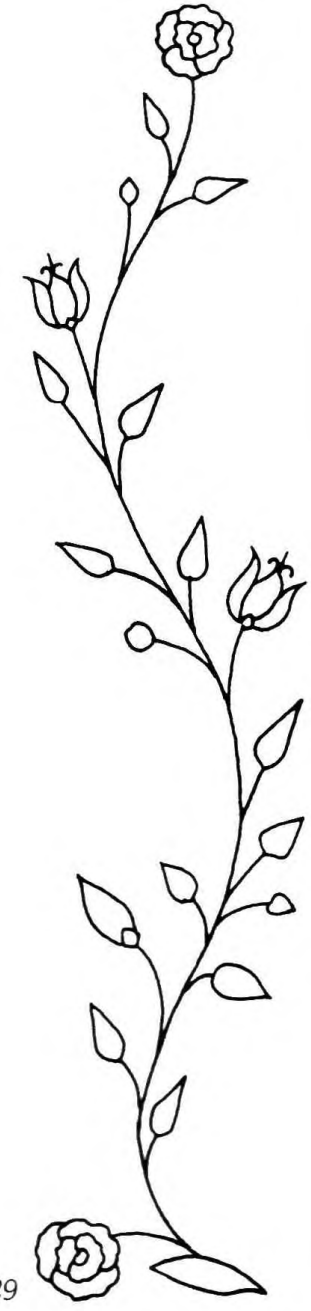

I Envy That Man

I envy the man who has told his love,
seized her arm and together they've run away.
Once the bridge is crossed
let waters swell up and carry it off.

Storms can blow and snow can fall
covering their footsteps. They have reached
the orchard where he can kiss her cheek
in full daylight.

Rising Moon
Take Greetings to My Love

My love, in her garden, sits under the trees,
drinking alone happily, singing poems like
these.
Rising moon, find her. Go and declare
true love and good wine are better shared.

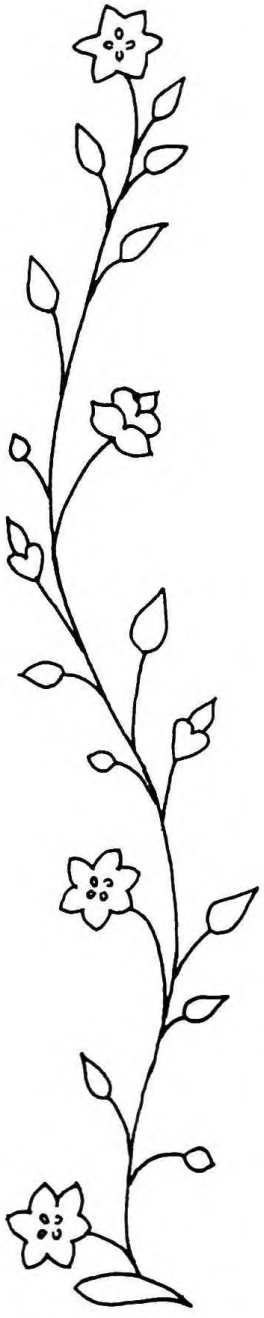

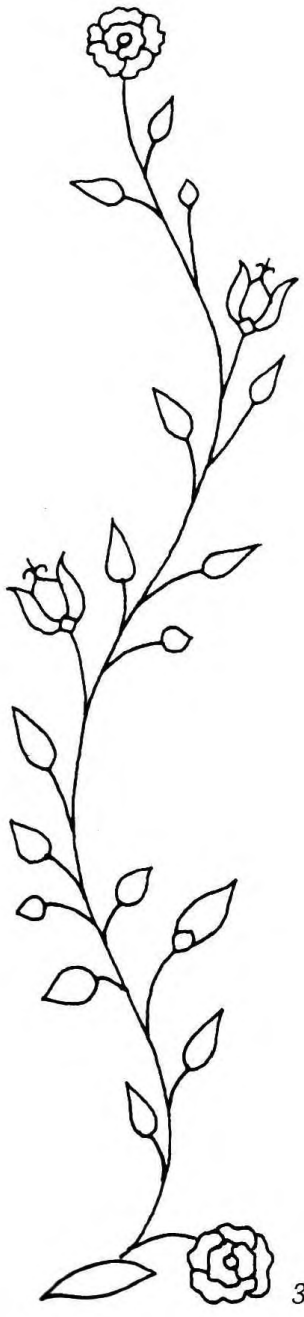

TWICE BLESSED

God made you comely and wise
and blessed your parents twice.

Neither sun nor setting moon
compare with your light.

You are the morning star
moving toward Rome*

dividing dark from light,
parting "foreign" from "home."

* Byzantium

My Ideal

I searched for years with no glimpse of my
ideal, my virgin love.

Then I fell for one both blessed and bereft.
Not only was she loved, but loved and left.

Oh, why did I waste life and rhyme
while she was making much of time?

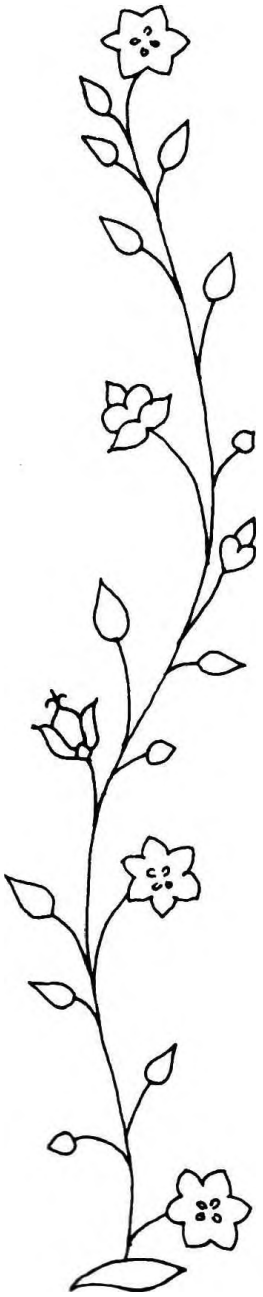

BURNING

Far from you, I'm parched and dry
for something unidentified,
with an orphan's kind of thirst
which only you can satisfy.

Not in Your Dreams

I came in sweet anticipation
of kisses from my cherished dreams.
Your imagination did not include
me or my kisses in your schemes.

Don't shed a tear or play tragedienne.
Don't make this day into a year.
The feet that brought me to your door
can take me away from here.

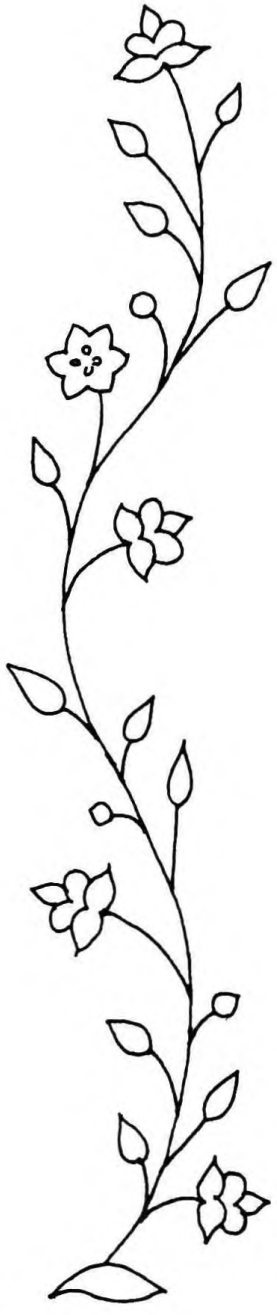

I Wish I Were

Oh to be your silken blouse,
the buttons at your throat and wrist,
or wine or water in your glass
and steal kiss after kiss.

GOD OF BAD LUCK

If I should meet bad luck
at my door one day
coming in broad daylight
to take my soul away,

my bile would break in terror
while I would shout and say,
Look behind you, Evil Eye,
God does not need your aid.

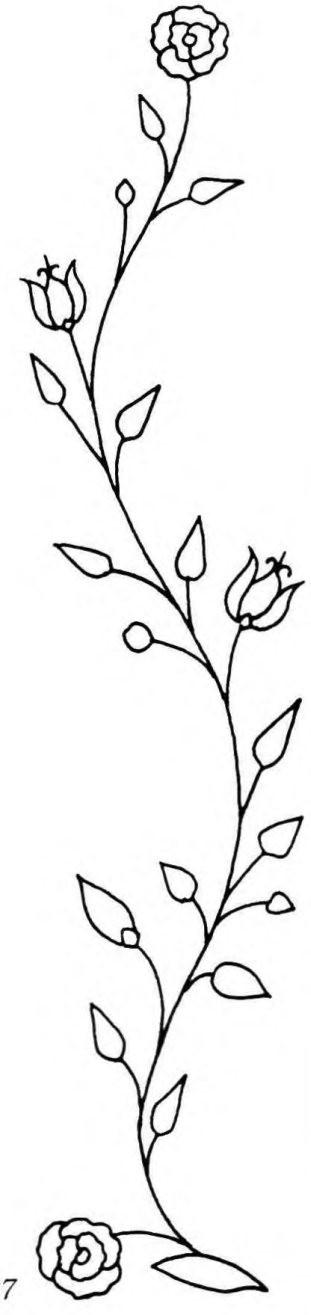

Into My Palm

Even though you take the mountain road
someday you'll fall into my palm.
Then, then I'll make you confess
how you go over bridges without paying tolls.
You will show me bridges you have
crossed
and take me on those you still must pass.

WHERE HAVE YOU COME FROM?

Where have you come from? Where have
you been,
my stranger with fire in your sleeves?
You have spun love into gold. And we
melted the gold,
and molded it into a ring.
You pierced my heart as an ear is pierced.
And there hangs your golden ring.

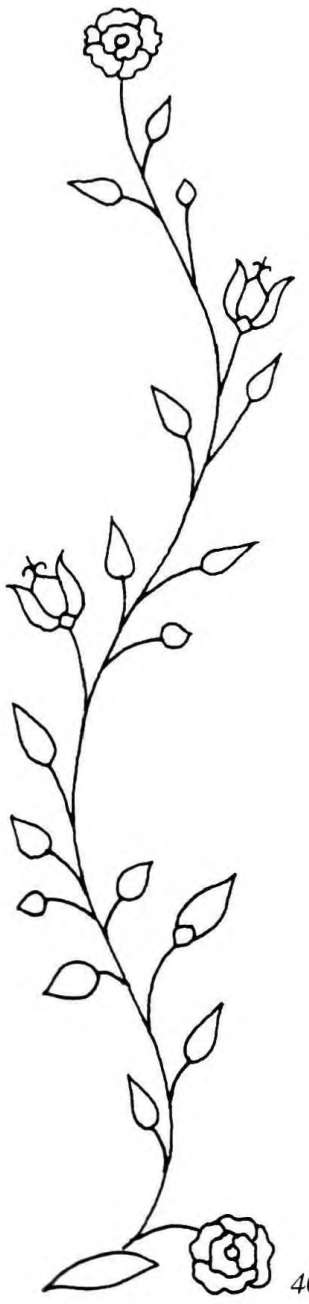

DANGER

I was called the golden boy
wherever I would go.

Then I grew up and fell in love
and lost my radiant glow.

Boys, although you take great care
and beware where you go,

iron gates and iron bars
won't save you from love's blow.

And I Am on My Way

And now the sky is streaked.
And now the earth awakes.
And now my love stirs in my arms
and struggles to escape.

I press her hands and kiss her mouth.
She murmurs, pulling free,
"We both intended I should go.
And now I have to leave."

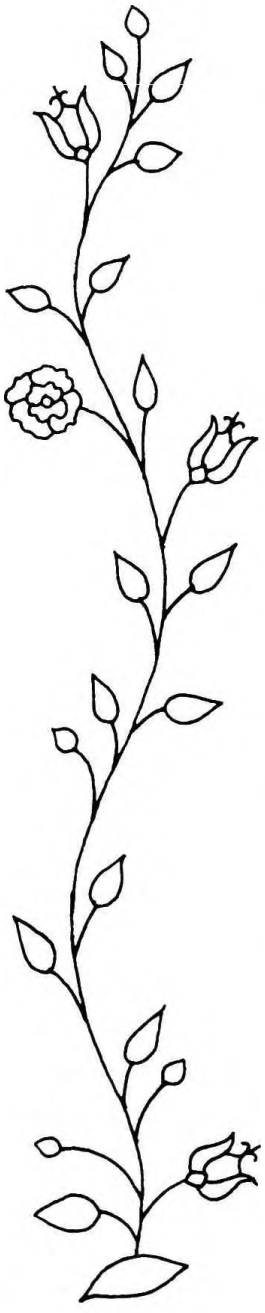

IF KISSES WERE SOLD

I passed my true love in the street
and asked "How much for a kiss?"
She answered, "If kisses were sold,
no one would get one from me.
But if you come begging, and with love,
then kisses are plenty and are free."

I Came Last Night to You

My beloved, do you know
I came last night to you,
found you fast asleep and stole
a thousand kisses too?

Were you really sleeping?
Or merely being kind,
pitying a young man
standing, heart in hand?

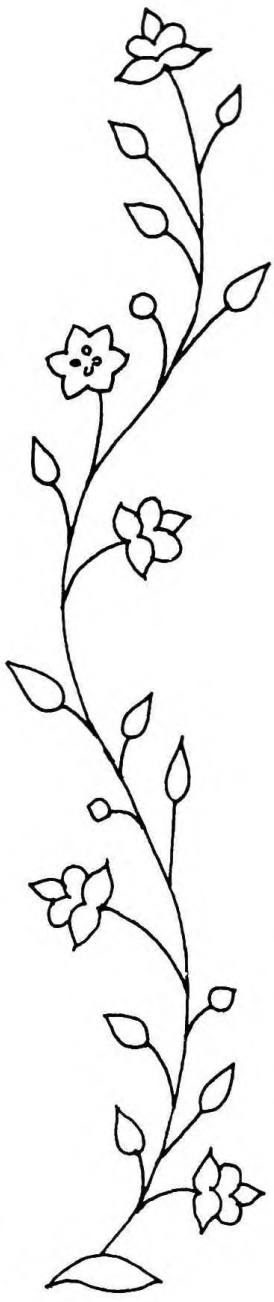

I Have Searched

I have searched up and down, near and far,
and come to this conclusion:
Other beauties are the retinue of stars;
you are the dazzling moon.

If Christmas is the happiest
holiday we prize,
you bring a thousand Christmases
when you greet my eyes.

There Is A Tree

There is a tree that gives the orange.
And one that grows the tangerine.
But the willow grows no fruit. What of that?
Lovers should listen to their lovers. But
if you must hear others, what of that?
Men have died for love. Many have died.
And if I die of love, what of that?

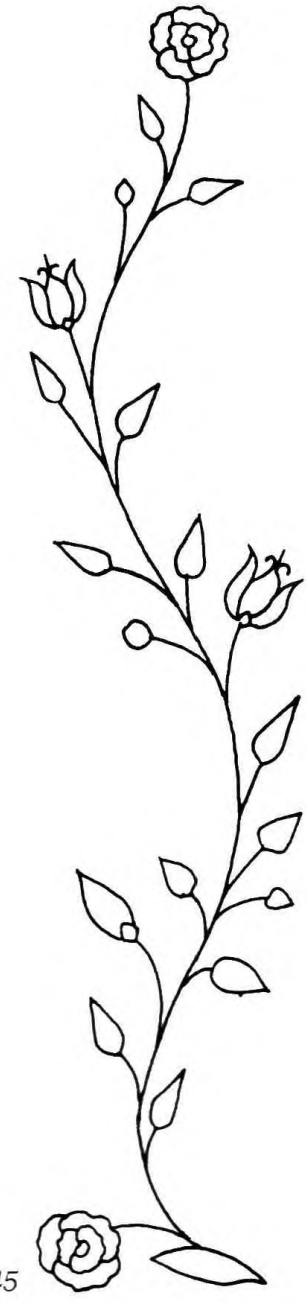

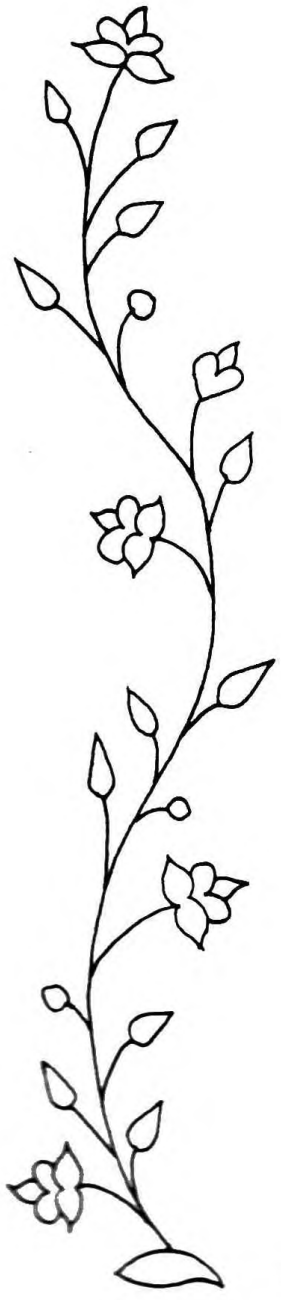

VISITING

When I came to your door
I forgot why I had come.
One look at you and
I was struck dumb.

My legs stiffened.
My head reeled in wonder.
Always on top of love,
now I went under.

When You and I

When you and I walked, a pair,
all our paths were green, were fair.
Summer flowered everywhere.
Without you it is winter now.

If you return you will see how
I'd burn, an ardent sun, to thaw
the thickest ice, the deepest snow
with warmth wherever you would go.

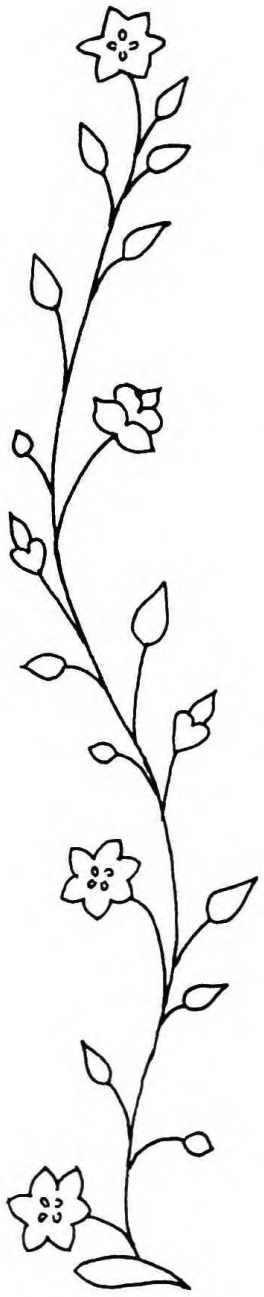

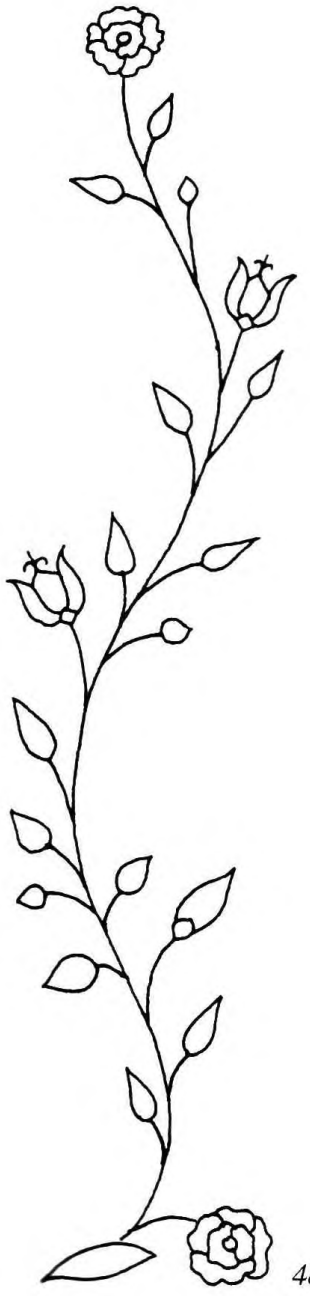

YOUR BOSOM

Your bosom is a white church,
your breasts, lamps and candles.
Let me be the sexton in charge
of lighting this chapel.

Presumptuous boy, don't you dare
speak about chapels.
You're just the type who'd go off
without lighting a single candle.

SOME ADVICE

Here's some advice:
Don't listen to others.
What business of theirs
if we choose to be lovers?

They point us out
wherever we go.
When I ask whom we've harmed
they say "You'll see tomorrow."

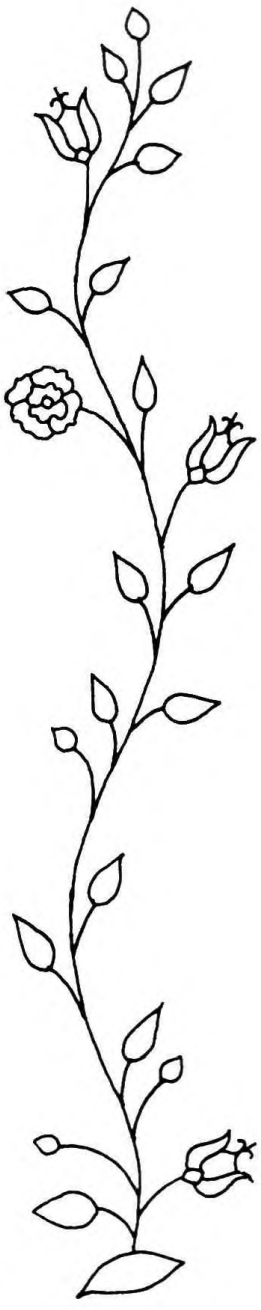

YOU SLEEP ON THE ROOF

You sleep on the roof. A dome
of stars can't match the light

of your two breasts. Let me rest thereon
or give me leave to leave for home.

No. I will neither ask you in,
nor give you leave to go away.

I'll keep you burning here, aflame,
until the sun opens up the day.

WILD BIRD

I am the wild lark who has to be free,
who hides in foreign flocks
if you try to trap me.

Dangle the gold cage and I fly, I roam.
Let the world join your pleading
I cannot return home.

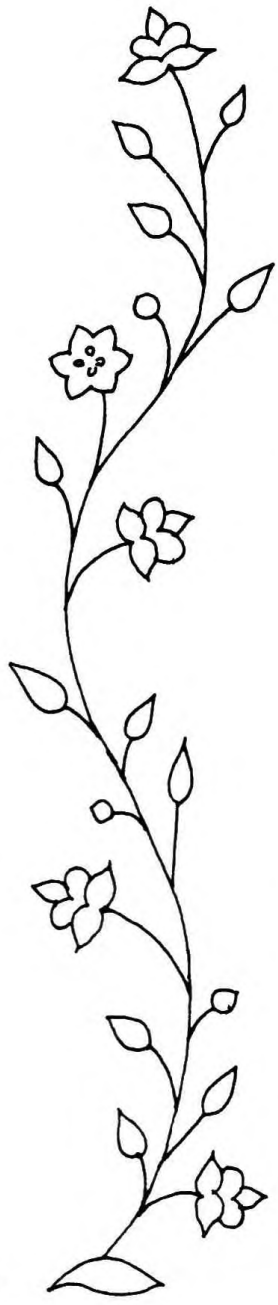

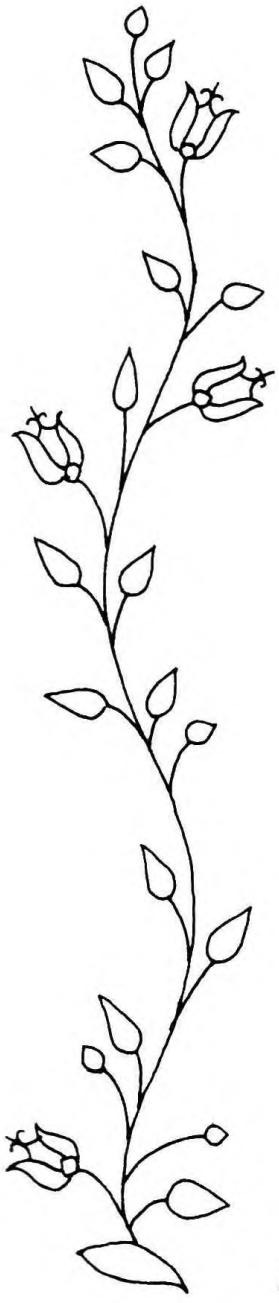

WHAT SHALL I DO?

What shall I do to stop
this burning?

One look at beauty
and I am churning

with desire and ask God why
He blames me, all afire

when He created
what I admire?

MOON, YOU HAVE BRAGGED

Moon, you have bragged too long
about your incomparable light.

I sleep cheek to cheek
with one just as bright.

I would lift the sheet
to show you her face,

but you would fall, I fear,
with love, from your place.

DARK CLOUDS

Your face is radiant, your throat glows
like petals of the reddest rose.

When you stand in deep black night
there is no need for candlelight.

Dark clouds arch your eyes,
two pools of aquamarine.

And if your white breast could be seen
the buried dead would rise.

If You Could Not Love

If you could not love me
you should have warned me
the first day
instead of
trusting God to love me back.
Ungrateful one, you left
saying: He's only a child
and a child will love again.

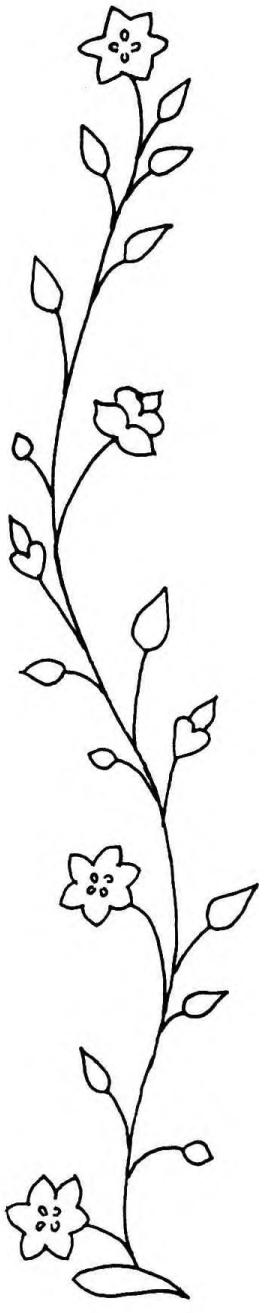

LOOK AT HER

Look at her. Made of honey and butter:
Is it not worth loving a face like this?
Her mouth is made for sugar.
Her cheek made to kiss.

WALKING

This evening I had drunk too much
and walked into the girl I love.

Her breasts, like rosy apples, shone
inside the bodice of her gown.

I reached in as if to touch.
She screamed, You go too far!

No, I said, I pick what's ripe.
I never force, nor break a branch.

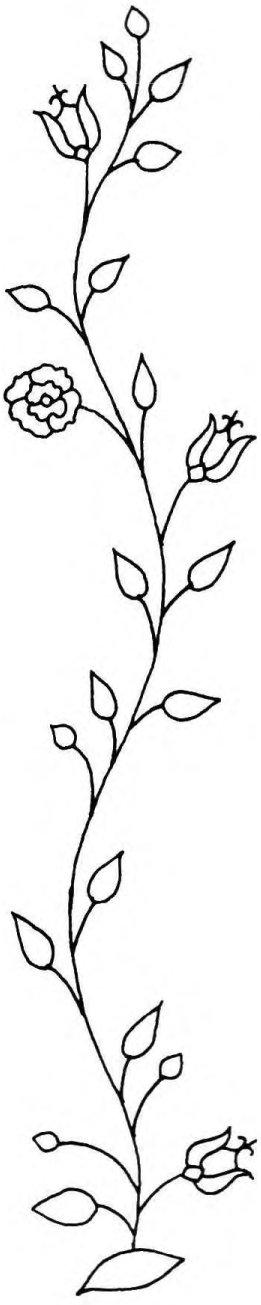

IT IS ALL THE SAME

It is all the same to me
what wagging tongues impart.

I have not stolen anything.
Just loved with all my heart.

I can try but not erase
the fortune fate decreed.

Let gossip wish me ill.
Love leads, and I proceed.

My Heart Burst

My heart becoming full has burst
spilling its treasures on the earth.

Dearest love, hurry, bid and buy.
Don't give me up. If you don't try

some unworthy one will grab the gold
spilling for you. Before it's sold,

speak up. Strike a bargain. Make me yours
before someone else takes me first.

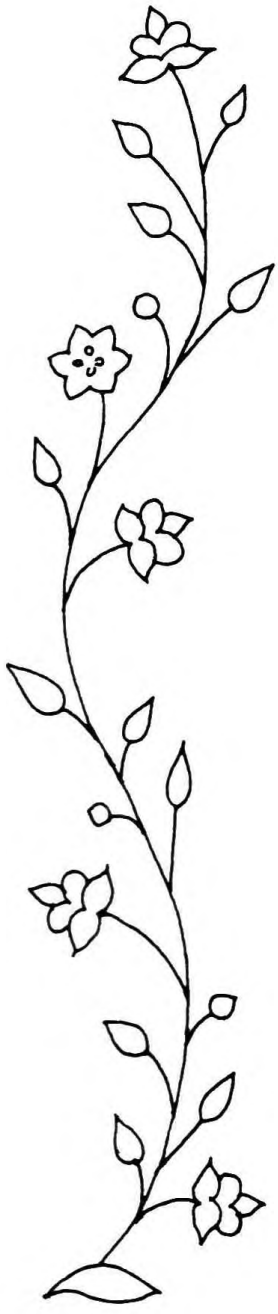

THIS MORNING

This morning at dawning
the waters of the river
were swollen and strong
and sang to my lover.

But those whose love is very weak
don't listen to such songs.
They kiss goodnight, then keep fast
as if it were Lent all night long.

Notice My Love

Notice my love today. She is
dressed all in green.
Even buttons and ribbons match.
As we walk by the stream,
the stream in excitement
(when my love is seen)
overflows its banks. The trees
sigh: Heed those in green!

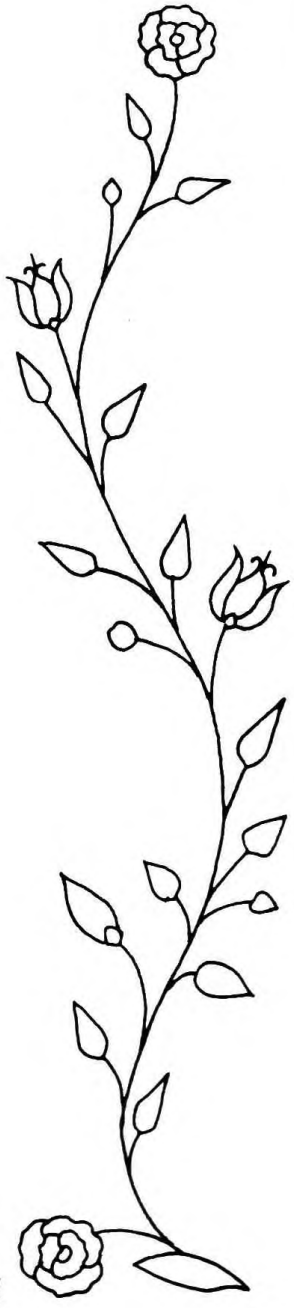

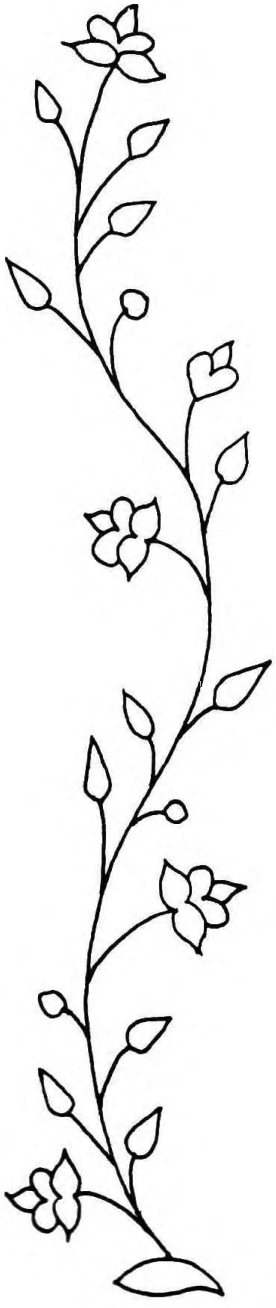

My Soul, If You Allow Me

My soul, if you allow me
to undo your blouse,
your breast will be my Eden
a garden of repose.

And I promise from its haven
never to be led.
Except by the angel writing
the lists of the dead.

Dark Is Your Hair

Dark is your hair, and dark your eyes,
Black as the brows above.
Black be your fate, if you won't come
to me tonight, my love.

Come, put your face to mine tonight.
Come, you are my death.
Come, let your cheek touch mine tonight
so my soul will revive with your breath.

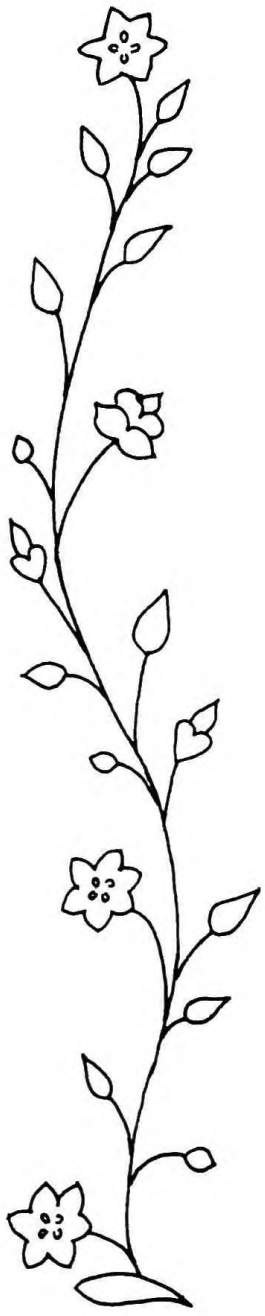

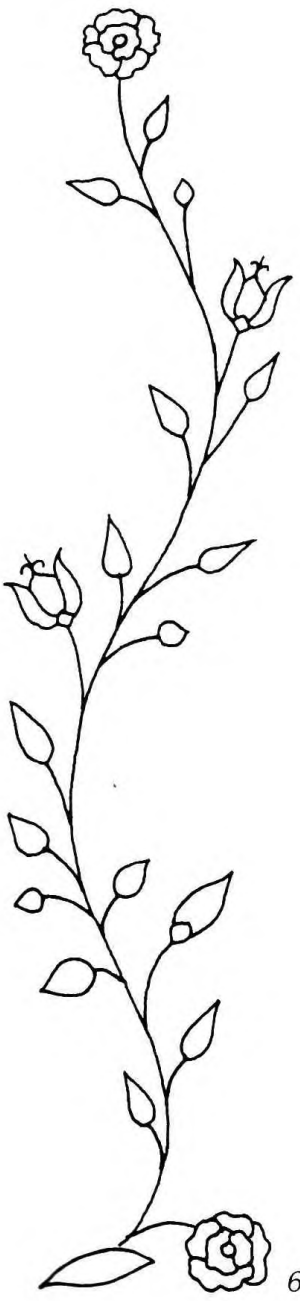

They Took Your Portrait

They took your portrait as far
as China as western art.

Everywhere it was shown
it stood matchless, apart.

Five hundred plus six thousand men
tried with charcoal and pen,

but no one could succeed painting
beauty they had never seen.

While I Am Young

While I am young and you are young
it's time for such songs to be sung.

Your body like the willow tree
bends when I bend, attending me.

Your nipples, grapes I long to press
in the sweet vineyard of your breast.

Your breast is like the dawn, but whiter.
The more it is opened, the brighter.

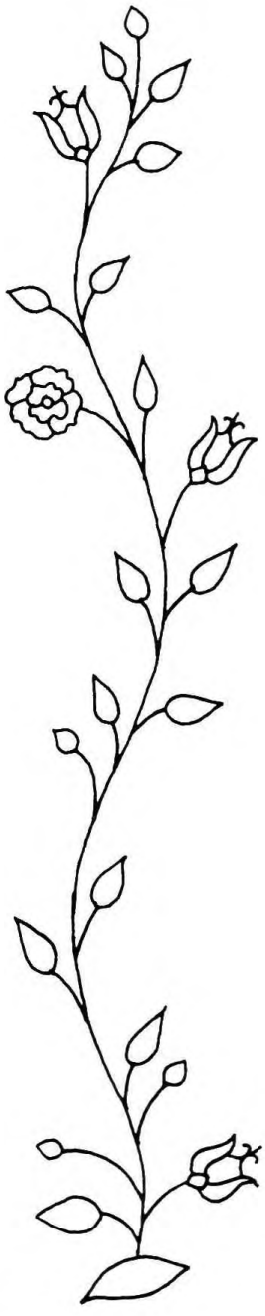

As My Soul Left My Body

"Where do you think you are going?"
I asked my soul and I grieved.
"Without you there is no life or
knowing. Grant me a reprieve."

My soul replied, "I am sorry
but when a house is tumbling down
a clever landlord sneaks
quietly out of town."

WHY DID GOD PLACE THE SOUL

Why did God create soaring soul
and bind it into a vessel of earth?

He made it to enhance the clay,
so spirit could appreciate clay's worth.

CHOOSE ONE

You know so many *hyrens,* quatrains,
songs from our golden days.
Choose one, say it. Sing and amaze
strangers hearing our olden ways.

Don't let the words turn bitter. Sing.
The rhymes won't be strange or wrong.
Sing, although the exile's heart
fills with such unsingable songs.

Ֆուչակեան
Ընտիր
Հայրէնները

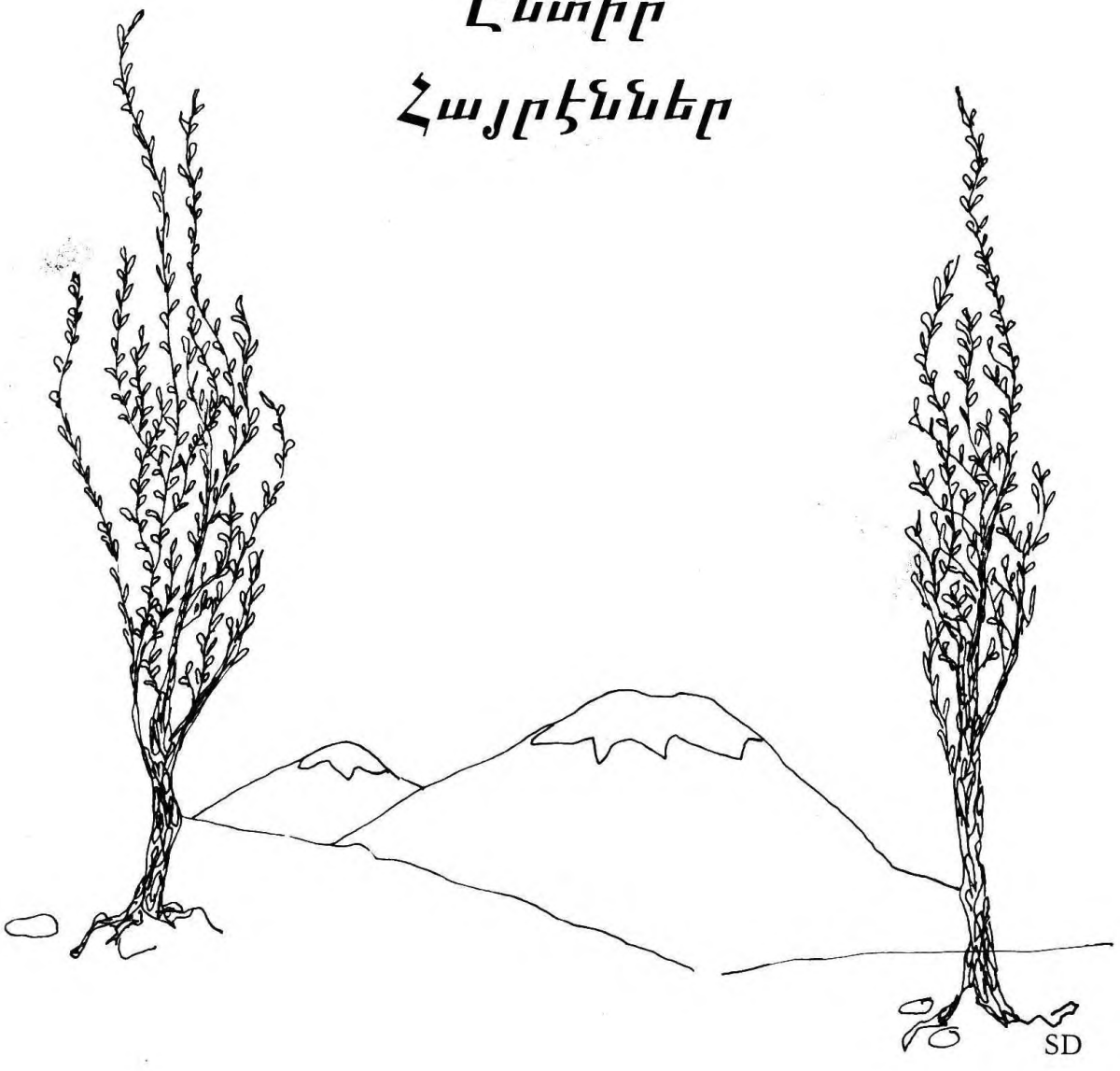

Մըտիկ իմ եարին արէք որ նուչ ու չաքար կու ծախէ.
Ձաչերն ալ ահէնք արեր, զունքըն դար ի վեր կու քաչէ.
Ով կ'երթայ ն' աժան կուտայ, ես կ'երթամ նա սուղ կու ծախէ.
Ձիգիտեմ թէ խո՞ւյն է հանց թէ զղարիպս ի լաց կու պահէ: (3)

Ով որ ճերմակ ծոց ունի,
թող կապոյտ չապիկ հագընի.
Կոճակն այլ արձակ թողու.
ով տեսնու՝ սըրտիկն արունի.
Երթամ աղաչեմ զԱստուած.
լեղակին հունտըն հատանի.
Ո՛չ նա այլ կապոյտ հագնի,
ո՛չ մանկան սիրտըն արունի: (4)

Ես աչք ու դուն լուս, հոգի՛, առանց լուս աչքըն խաւարի,
Ես ձուկ ու դուն ջուր, հոգի՛, առանց ջուր ձուկըն մեռանի:
Երբ զձուկն ի ջրէն հանեն 'ւ ի այլ ջուր ձըգեն, կու ապրի,
Երբ զիս ի քենէ զատեն, քան զմեռնիլն այլ ճար չիլինի: (5)

Այդ քո ստեղծողիդ համար,
երբ քայլես, զուներդ մի՛ չարժեր.
Այդ քո աչերուդ խընճերն՝
չատ մարդու արիւն է խըմեր.
Ախօչ եա՛ր, արեւուդ համար,
որբուկ եմ, զիս մի՛ լացըներ.
Տըղայ եմ, չեմ ի կենար,
զիս ի քո կրակըդ մի՛ ձըգեր: (6)

Այ, գընա՛, չի պիտիս դուն ինձ,
լուկ պեզա՛ր իմ սիրտս ի քենէ.
Ձերայ խոցեցիր դուն զիս,

լուկ վերցաւ սիրտըս ի քենէ·
Թէ գան ու զքեզ չուր ասեն,
կամ ջըրին ճարակն ի քենէ՛,—
Տարեկ մի ծառուած կենամ,
չի խըմե՛մ կաթիկ մի՛ քենէ։ (7)

Վաղւենէն ի դուրս ելայ,
արեգակն աչացս ի դիմաց·
Աղւորն ալ ի դէմս ելաւ,
զէտ հազար լուսին բոլորած·
Ասի, Թէ՛ «Սիրե՛մ ըզքեզ»։
Լուք պըռկունքն ալ ի դէմս իխած·
՝—Սիրես նա՛, սիրէ՛ դու մէն,
մի՛ աներ այլ մարդու իմաց։ (8)

Ես չէֆթալուի մորճ մ՛էի,
ապառաժ քարը բուսնէի·
Եկին, քաչեցին, տարին,
զիս այլոց այգին տընկեցին,
Շէքրէն ալ չէրպէֆ արին,
ու բերին ինձի ջըրեցին·
Եկէք, զիս տեղըս տարէք
ու ձրնան ջըրով ջըրեցէք։ (9)

Աչխարհս է կանանչ մարգեր, մենք ի մէջն ենք կաքւու ձագեր·
Գրօղն ալ բազա եղեր՝ կու կրէ մէկ–մէկ դէպ ի վեր·
— Մանկտի՛ք, երբ ի հաց նստիք, ձեննեցէք աղքատք ձեզ ընկեր,
Մեռնիք ՝ւ ի յանդէն երթայք, նա նստիք քանց մէկ մ՛այլ ի վեր։ (10)

Յաչխարհս ես ի ժուռ եկայ, չըգըտայ ըզորդ սիրելի·
Ըզխելքս ի վերայ բերի, զբազուկս արի սիրելի·
Քանի բազկիկս ի բանի, չատ եղբայր ու չատ սիրելի·
Բազկիկս ի բանէ ընկնի, ո՛չ եղբայր եւ ո՛չ սիրելի։ (11)

Աչերըդ դու հանց ունիս,
այլն էրէ՛, ձախըն խորովէ·
Ունքերըդ դու հանց ունիս,
որ Շիրազն ի հիմնէ քակէ·
Հալապ ու Դրմըշխ քաղաք
ով որ ըզքո ձայնըդ լըսէ·
Տըւել զարեւուն ըզթարկըն,
հասրաթով ըզքեզ կու տեսնէ։ (12)

— Աղւո՛ր, քեզ բան մի կ՚ասեմ, հօրդ ահուն չեմ իշխեր ասել,
Անոր համար չեմ ասեր, դուք հարուստ էք, ու մենք տառապել։
— Ասա՛, կտրիճ, մի՛ վախեր, չատ հարուստ է տառապելացել·
Անչափ հարստի դստրիկ տառապելին ծոցիկն է օթեր։ (13)

Դաւի՛թ մարգարէ, իմ յոյս,
չատ մեղկունք ունիմ, թէ թողուս·
Եարուկ մի սիրեր եմ ես
պարապար հետ երկու լուսոյս,
Հընցկուն աղուորիկ եարուկ
թէ ի խուցըդ գայ, նա թողուս·
Ցորեկըն սաղմոս ասես,
լօք գիչերն ի ծոցիկդ առնուս։ (14)

Տեսայ իմ հոգուս հոգին,
որ կ՚երթար հետ մէկի մըն ալ·
Ջեռկունքն ի վերան ձգել
ու գանգատ կ՚անէր մէկի մ՚ալ·
Սըրտիկս ալ ի յիս ասաց,
թէ՝ «Անոր թարկըն պիտի տալ·
Ան սէրն որ ճորով լինի,
հետ անոր խաղալն է մահալ»։ (15)

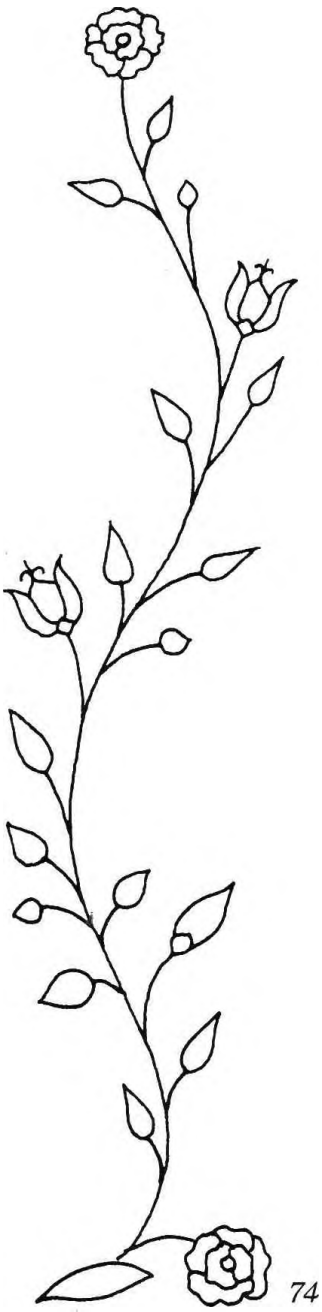

Ով որ սիրու տէր լինի, ՝ւ իր սիրուն ճարակ չի լինի·
Թող երթայ փորէ տապան եւ մտնու մէջն կենդանի·
Սրտին դէմն բաց թողու, որ ելնէ բոցն ծիրանի·
Ով անցնի, նա զայն ասէ՝ «Սիրու տէր մարդն կու վառի»։ (16)

Այդ լեռնէդ ի վայր գայի, կանչեցի, թէ՛ «Ցո՞ւր կա կանանչ»։
Մէկիկ մ՛այլ ինձ զայն ասաց· «Սար ու ձոր ամէնն է կանանչ·
Ով որ սրտով սէր ունի, իր սրտին երակն է կանանչ·
Ով որ սրտով սէր չունի, սիրտն է սեւ, երեսն է կանանչ»։ (17)

Այս աստղնւորիս վերայ
երկու բան ողորմ ու լալի·
Մէկ՝ որ սիրոյ տէ՛ր լինի,
Մէկ՝ որ զա՛յ Գըրօղն ու տանի։
Մեռածըն գէմ չէ՛ լալի,
որ ունի զիւր խո՛ցն ալանի·
Եկէ՛ք, զողորմուկս տեսէք,
ոչ մեռած է, ոչ կենդանի։ (18)

Սո՛ւտ է, որ կ՝ասեն, եղբա՛րք,
թ՝ընտանի կաքաւ չի լինի·
Մէկիկ մ՛ես երկէկ տեսայ,—
ւ՝երնէկ է զիր տէրն որ ունի·
Իր օնքն էր ղալմով քաչած,
ւ՝իր բերանըն չաքրով ի լի·
Ձմեռելն այլ ի գիրկն առնու,
ի ծոցուն հանէ կենդանի։ (19)

Դէմ առաւօտուն լուսուն
ես ի ձեր երդիքն եկել·
Գըլխակս ալ ի վար դըրել,
լօք մըրափըն զիս է տարել·
Սուննն ալ ի գերանն ասել·
«Սիրոյ տէրն երդիքն է եկել»։

Քանի մարըն զիս բերել,
ես փատէ խամազ չէյ տեսել·
Փատն ալ ի մերին բուսել,
խամգուխիւն ո՞ւստից է ուսել։ (20)

Քանի մարըն զիս բերեր,
քահանի չեմ խոստովաներ·
Ուրտեղ քահանայ տեսեր,
նա ծըռեր ճամփուս ու ելեր·
Ուրտեղ մէկ աղուոր տեսել՝
գիրկ ու ծոց ս՝ի դէմ գընացեր·
Ծոցիկն եմ ժամտուն արել,
ծըծերուն եմ խոստովաներ։ (21)

Ես ան հաւերուն էի,
որ գետինըն կուտ չուտէի·
Թըռչ՝ի երկընօքն երթ՝ի,
թէ սիրոյ ակնատ չընկնէի·
Ակնատն ի ծովուն միջին՝
էր լարած ՝ւ ես չգիտէի·
Ամէն հաւ ոտօքն ընկնէր,
ես ոտօքս ու թեւս աւելի։ (22)

Ժամ ժամ կուգայ ի վերայ, որ ելնեմ կանչեմ՝ Ո՞ւր է նա·
Կէնա երեսիս ջըրէն ես վախեմ թէ մարդ չիմանայ·
Անոր կամ ճատու պէտք է կամ պառաւ որ զայն
գիտենայ,
կամ մորուագալի կորիճ որ գըլուխն անցած
լիննենայ։ (24)

Երբ սէրն ի յաչխարհ եկաւ, եկաւ յիմ սիրտըս
բնակեցաւ,
Հապայ յիմ սըրտէս ի դուրս ի յերկրէ յերկիր
թափեցաւ·
Եկաւ ի գլուխըս ելաւ, ի յըղեղս ելաւ թառեցաւ·
Յաչերուս արցունք ուզեց նա արիւն ի վայր
վաթեցաւ։ (25)

Այտոյ չեմ ի գար ի քեզ, չատ չարկամ ունիս, կու
վախեմ.
Դու ալ չամաթա կ'անես ու գիտես թէ հետ քեզ խըռով եմ.
Թէ գան տան հազար կարմիր, քո մազէդ մազ մի
չիփոխեմ.
Հետ քեզի խըռով կենամ, հաչտ հետ ո՞ւմ երթամ
զըրուցեմ: (26)

Այս աստընտրիս վըրայ քանի քո ձայնիկդ կուգայ,
Այլ աւազանի ծընունդ չիսիրեմ երբ ըզքեզ ատեմ.
Մեռնիմ 'ւ ի յանդէնն երթամ, քեզ ի հոն տանիմ թէ
կարեմ,
Ի յանանցական հըրոյն զիս դէմ տամ ըզքեզ
խալիսեմ: (27)

Հա՛յ եար, հա՛յ եար,
Էպրըչում խալի ձըգիմ
ոսկիթել տօչակի վըրայ.
Բարձիկ մը սուֆրա դընիմ,
տապակած կաքաւ մի վըրայ.
Շուշայ մի գինի բերեմ,
ան խըմիմ քու սիրուն վըրայ.
Հագնիմ ի չարէ չապիկս,
որ չարէ ծիծերս երըւայ: (28)

Այս ծովական գիչերս ի բուն՝
ես երկու չրջան մանեցի.
Ախչ եարս այլ ի միտս ընկաւ,
թէզ մ'ելայ, զջահրաս վերուցի.
Փարչիկ մ'այլ գինի առի,
խօչ եարիս դուռըն գընացի,
—Ախչ եար, ա՛մ, ըզդո՛ւռըն բաց,
ձիւն եկեր, ուտիս կու մըսի: (29)

Երնեկ ես անոր կուտամ որ առեր զիւր եարն ու փախեր,
Ինց որ ըզկարմունչն անցեր՝ չուրն եկեր զկարմունչն է
տարեր,

Ջընիկ ՝ւ եղեմնիկ եկեր՝ զոտուընուն հետն է կորուսեր,
առեր ու պաղչան մըտեր, ցորեկով դնչիկն է
պագեր։ (30)

Իմ բարձրագընա՛ց լուսին,
չատ բարե՛ւ տար իմ կիւզէլին։
— Ձրարեւդ ես ի ո՞ւր տանեմ,
. չեմ գիտեր ըզտունն կիւզէլին։
— Գընա ի վերայ թաղին,
բարձրր պատ ու ծառն ի միջին.
Նըստեր ի ծառի չըքին,
կը խըմէ ի լուրջ ապիկին,
խըմէ ու հայրէն կ՝ասէ.
Թ՝ «Ի՛նչ անուշ է սէրն ու գինին»։ (31)

Աղուո՛ր, զքեզ Աստուած ստեղծել,
մարդ օրհնած, որ զքեզ բերել է.
Ո՛չ լուսին ի քեզ նըման,
ո՛չ արեւ, որ դեռ կու ծագէ.
Ջուհալ աստղ ի քեզ նըման,
որ ամէն առաւօտ կ՝ելնէ,
կ՝երթայ ի Հոռոմք ի վար,
լուսըն մուխն ի հօն բաժանէ։ (32)

Ձաչխարս ես ի ժուռ եկի,
ա՛յ հոգեկ, որ այլ չի մընաց.
Ասցի, թէ գընանում հանց եար,
ա՛յ հոգեկ, որ այլ չէ սիրած։
Եկի հանց եարի մ՝առի,
որ սիրած է՝ւ այլո՛ւի թողած.
Զի՞նչ չահ է իմ չատ դատիլս,
երբ այլոց ի ծոց ես պառկած։ (33)

Հընցեղ եմ ի քո սիրուդ,
որ տըղեկըն ծիծ չէ կերել.
Մարիկըն վազուց մեռել,
ու տըղեկն որբուկ մընացել։

Ջուր տուր իմ ծարաւ լերդիս,
քո սիրուդ ի տապն եմ ընկել.
Խօսէ՛, որ առնում իխրար,
Ես յետի նէֆէսս եմ եկել: (34)

Ելայ, ես ի քեզ եկի,
քեզ յիսնէ կարօտ գիտէի.
Գալըս քեզ դիժար թըւաց,—
ես ի յիմ միտքս անդիճեցի:
Մի՛ լար, մի՛ տըրտում կենար.
Մի՛ հաչուիլ զօրըս քեզ տարի.
Ան ոտքն որ ի հոս իբեր,
նա կարէ, որ ա՛յլվայ տանի: (35)

Ես չար չապիկ լինէի,
՝ւի անճինղ վերայ կանգնէի.
Ոսկով ՝ւ ապըրչում կոճկեկ,
որ չըլնիղ ի գիրկ ածէի.
կամ ջուր կամ նըռան գինի,
որ ի քո կըթղաղ կենայի.
Առն՝իր, բերանըդ դընէիր,
ցածնայի, զդուչըդ պագնէի: (36)

Քանի՛ սարերովդ երթաս, օր մի յիմ ափըս տի ընկնիս.
երբ՝ օր մի յիմ ձեռքն ընկնիս, բան անեմ որ
խոստովանիս.
երթամ ես ի յան կարմունջն որ իժիր դու բաժգող
կ՝անցնիս,
Առնեմ զայն որ անցեր ես, առնում զայն որ դեռ տի
անցնիս: (38)

Ո՞ւր էիր, ո՞սկից եկիր, անծանո՛թ, ըզիս սիրեցիր.
Կըրակն ի թեզնիքդ ուն՝իր, ի ծոցէդ ի վար թափեցիր.
Քո սէրդ ալ ոսկի արիր, իմ սրտիս քուրան հալեցիր,
Դարձար զան հալխայ արիր ՝ւ իմ սրտիս ականջն
անցուցիր: (39)

Երբ որ ես պըզտիկ էի,
    կանչէին ինձ ոսկի տըղայ·
Մեծցա, սիրու տէր եղայ,
    երեսիս գոյնըն կու գընայ·
— Մանկտի՛ք, ձեր արեւն ասեմ,
    որ սիրուն՝ քարըն չի դիմնայ·
Սիրուն՝ քար ւ՝երկաթ պիտի,
    պողպատէ դըռնակն ի վերայ։ (40)

Ահա՛ նչանեցաւ երկինք
    ու գետինք՝ վանց լուսանալու·
Իմ եար ի ծոցուս ելաւ,
    լօք եղիր երես գընալու·
Ձեռկունքս ալ առաջ տարայ՝
    Բըռնելու, վանց արգելելու·
Ձերդումն ալ ի բերանն էառ·
    «Գընալու եմ, չեմ կենալու»։ (41)

Զիմ եարն ի գընալ տեսայ,
    կանչեցի՝ Պագիկն ի քանի՞։
Դարձաւ ու ճուղապ ետուր,
    Թէ՝ «Քանի՛ քո չարն ու քանի·
Պագն որ դըրամով լինի,
    չեմ իտար, թ՛աչխարհ աւերի·
Թէ ինձ մուրատով կ՝ուզես,
    եկո պա՛գ՝ հաւասդ անցանի»։ (42)

Ո՛չ եարիկ, կարե՞ս գիտել
    դու զիմ գալըս քեզ գիչերով·
Եկի, զքեզ ի քուն գըտայ,
    պագ առի հազար համարով·
Զըգիտեմ՝ ի քուն էիր,
    Թէ՞ տըւիր դու սըրտի կամով·
Կամ խիղճ ի մըտիդ բերիր,
    Թէ մանուկ մ՝եկեր գիչերով։ (43)

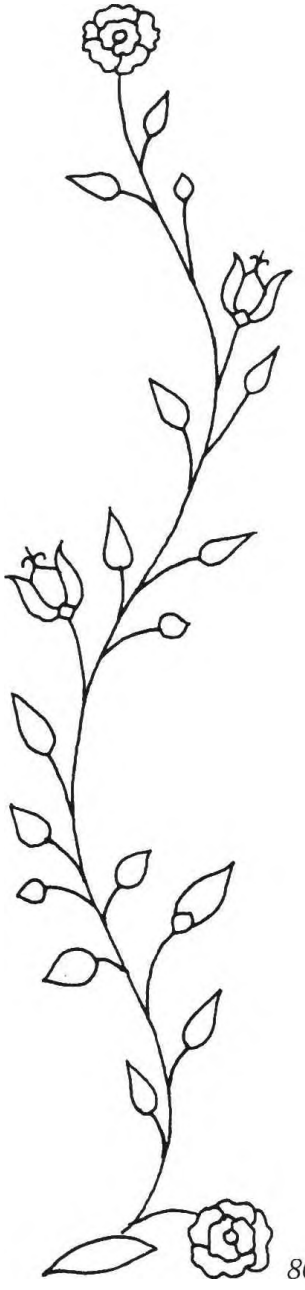

Իմ եա՛ր թէ ի վեր հայիմ,
թէ ի վայր, քան ըզքեզ չըկայ։
Ամէնն աստեղաց նըմանն,
դուն ի մէջ պայծառ լուսընկա։
Կաղանդըն չնորհաւոր կ՝ասեն,
ի տարին մէկ օր մի կու գայ։
Այսօր ինձ հազա՛ր կաղանդ
աչերուս, որ ըզքեզ տեսայ։ (44)

Ծառ մի կայ նարինճ կուտայ, ծառ մի կայ՝ նարինճ ու թուրինճ,
Ամէն ծառ պըտուղ կուտայ, թէ ուռին չիտայ նա համ ի՞նչ։
Շատ եար իր եարին լըսեր, թէ դու այլ լըսես նա համ ի՞նչ։
Շատ մարդ ի սիրուն մեռեր, թէ դուն ալ մեռնիս նա համ ի՞նչ։ (45)

Զեր տունն ի բանէ եկի,
զքեզ տեսայ, բանըս մոռացայ,
Ոտկունքս ոչ ի յետ կ՝երթայ,
ո՛չ յառաջ, սերկեւտան եղայ։
Ես քեզի հազա՛ր ծառայ,
ի՞նչ արիր, որ հընցկուն եղայ։
Շատոց սիրոյ տէր էի,
ի՛նչ դիժար եղաւ այս տարպայ։ (46)

Քանի դու ինծի էիր, նա կանանչ ու ցօղն ի վըրայ։
Երբ դու որ յիսնէն ելար, ձիւն երեկ՝ եղեմն ի վըրայ։
Թէ այլվի ի յիս դառնաս ու կենաս խելացդ ի վըրայ,
Երթամ բարկ արեւ դառնամ, գամ կանգնիմ ի կամարիդ վրայ,
Լոյս ծագեմ ի քո վըրայ, որ սաստիկ ձիւնըն վերանայ։ (47)

Քո ծոցդ է ճերմակ տաճար,
քո ծըծերդ է կանթեղ ի վառ։
Երթամ ես, ժամկոչ ըլլամ,
գամ, լինիմ տաճարիդ լուսարար։

— Գընա, ծօ տըղա՛յ տըղմար,
    չի վայլես տաճրիս լուսարար·
Երթաս դուն խաղո՛վ լինաս,
    ու թողուս տաճարս ի խաւար։ (48)

Արե՛կ, որ տամ քեզ խըրատ,
    լօք առնում խըրատ ի քենէ,
Թող թէ սիրու տէր եղաք,
    Ի՞նչ կ՝ուզեն այս խալխս ի մենէ,
Ցորտեղ որ կանգնած տեսնուն,
    մատնացուց կ՝անեն թէ՝ նա է·
Ասես թէ մարդ ենք սպանել,
    կ՝ասեն թէ՝ արե՛կ վըճառէ։ (49)

Իմ եա՛ր, դու յերդիկն ի քուն,
    ծոցըդ լոյս տար աստըղներուն,
Կամ ա՛ռ գիս ի ծոցդ ի քուն,
    Կամ տէսթո՛ւր տուր երթամ ի տուն·
— Ո՛չ կ՝առնում ի ծոցս ի քուն,
    ո՛չ տէսթուր տամ՝ երթաս ի տուն·
Հանցեղ երերուն պահեմ,
    մինչ որ գայ լոյսն առաւօտուն։ (50)

Վարի վարճինակդ եմ ես,
    արգելէ, ո՛ մարդ, թէ կարես·
Թըռչիմ, ա՛յլ երամ խառնիմ,
    գաս ի հետ կանչել, թէ կարես·
Ոսկի խաֆէս այլ չինես·
    գիս ի ներս դընել չըկարես·
Ջերկիր բարեխօս բերես,
    գիս ի տուն տանել չըկարես։ (51)

Ի՞նչ անեմ կամ ի՞նչ լինամ, ուր տեսնամ աղուոր նա
    սիրեմ·
Թէ գյաւիտենից պատճառն եմ ուսել, ես երթամ ասեմ·

Զաղէկն այլ ի գիրկս առնեմ ՚ւ Աստուծոյ երթամ ցըցնեմ,
«Զաղէկն դու ստեղծեցիր, ինձ է՞ր մեղք ղընես թէ սիրեմ»։ (52)

Լուսի՛ն, պարծենաս, ասես·
«Լուս կու տամ ես աստընուորիս»։
Ահա՛ հողեղէն լուսին
ի գըրկիս՚ւ երեսն երեսիս·
Թէ չես աւտալ այս գերուս,
յե՛տ տանեմ ըզփէչ կապայիս,
Վախեմ՝ սիրոյ տէր լինիս,
լուս պակա՛ս տաս աստընուորիս։ (53)

Աչերդ է ծովէն առած ու ուներդ ի թուխ ի ամպէն·
Այդ քո պատկերդ եւ սուրաթդ ի վարդին կարմիր տերեւէն։
Ուր որ դու կանգնած լինիս, չէ պատեհ վառեն մոմեղէն·
Ծոցուդ լոյսըն դուրս ծագէ, քէմ ելնէ մեռելն ի հողէն։ (54)

Երբ դուն հետ ինձ սէր չունիս, է՞ր չասիր, առաջին օրէ·
Հանց զավ ու ըխրար արիր թէ՝ Սիրէ՛, Տէրն ըզքեզ պահէ·
Հիմայ դու ի զատ ելար, պէմունաթ զքեզ ո՞վ տեսեր է·
Կ՚ասես դու ի քո մըտիդ՝ Տըղա՛յ է, զայլ ոք կու սիրէ։ (55)

Սիրել պիտի զայն աղուորն որ ըընչիկն է կարագ ու մեղր,
Բերնիկն է չաքրի սովոր ՚ւ երեսիկն է պագնելու տեղ։ (56)

Գիչերս ես ի դուրս ելայ,
քիչ մի լուրջ ու քիչ մի գինով·
Իմ եարըն ինձ դէմ դիպաւ՝

Ծոցն ի լի կարմիր խընծորով·
Ձեռըս տարայ, ձա՛յն տըւի·
Նա կանչեց· «Տարա՛ւ ճըղներով»։
— Մանկտի՛ք, ձեր արեւն ասեմ,
կամ չառի ես իրմէն ճորով։ (57)

Սըրտիկս է մալուչ եղեր՝ զիր ամէն մլքեր կու ծախէ·
Ախ՛չ եար, ա՛մ, յառաջ կացիր, կա՛մ գընէ կա՛մ
մասլահաթ·
Ըզգինն ալ յաւլով կտրէ՛, որ ամէն ոչինչ չի գընէ·
Դարձիր թանկ ՚ւ աժան արա՛, որ ամէնք անդեհ գայ
գընէ։ (59)

Այս առաւօտուս լուսուն՝
գայր ջըրին ճայնիկն զըղզըղուն
Այն իմ պէօֆայ եարին՝
ճայնն անուշ էր, քան զամենուն·
Բարակ սիրոյ տէր մարդիկ՝
ինքն ու իր եարը մէն ի քուն·
Պա՛գ տան ու պագ առնուն,
պագ պահեն մէկալ գեչերուն։ (60)

Մըտիկ իմ եարին արէք,
զինչ հագեր՝ ամէնն է կանանչ,
Հագեր գոյնըզգոյն կապայ,
կոճակ ու օղակն է կանանչ·
Առեր ու պաղչան մըտեր,
ջուր կ՚երթայ, եզերն է կանանչ·
Մըտիկ ծառերուն արէք,
ծառն ծաղկեր, տերեւն է կանանչ։ (61)

Հոգե՛կ, թէ տայիր տէսթուր,
որ զծոցիկդ ի յե՛տ բանայի·
Զծոցիկդ պաղչայ անէի,
տէսթուրով ի ներս մըտնէի·

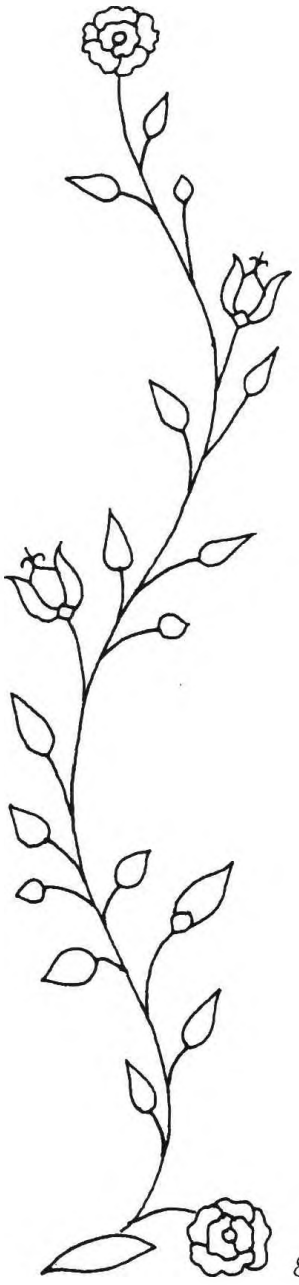

Երդուի, երդում տայի,
այն տէսթուրից դո՛ւրս չըգայի·
Այն ի՞նչ անհաւատ Գըրօղ,
գիս ի քո ծոցուդ գայ, տանի։ (62)

Թուխ աչք ու թուխ ունք ունիս,
թուխ մազեր, կուլակդ ի հոգիս·
Շալլայ կարճկըտուր լինիս,
թէ չի գաս գիշերս ի մօտ յիս·
Թէ դու գաս գիշերս ի մօտ յիս,
նայ դընեմ գերեսդ երեսիս·
Երեսդ երեսիս դընեմ,
որ դրպնու քո չունչդ ի հոգիս։ (63)

Առին գիմ եարին սուրաթըն,
տարան Ջին-Մէչին արմաղան·
Տարան եւ ի ժուռ ածին,
սուրաթին նըման չըգըտան·
Հինգ հարիւր ու վեց հազար
Նաչխարարն ի մէկտեղ եկան·
Մէկըն չըկարա՛ց գըրել
գիմ եարին սուրաթն ի նըման։ (64)

Ես տըղայ ու դուն տըղայ,
սիրուելուն ատենն է հիմայ·
Միջկունքդ աղեղան նըման,
քանի ես քաչեմ, նա կու գա՛յ·
Քու ծիծդ է խաղող նըման
ու առեր կըրծոցդ ի վերայ·
Քու ծոցդ առաւօտ նըման,
քանի յետ բանամ, նա լուսնայ։ (65)

Հոգիս ի մարմնոյս ելաւ,
նա նըստայ առջեւն ու լացի·
«Ա՛յ հոգի, դու ո՞ւր կ՝երթաս,
երբ քեզնո՛վ եմ ես կենդանի»։
Հոգիս ալ մարմնոյս ասաց·

«Ես ըզքեզ խիկար կու գիտի՛։
Երբ տունն ի քակել առնու,
տէրըն ներսն այլ ի՞նչ բան ունի»։ (66)

Խելօքին հարցուկ եղան,
թէ զպատճառն ո՞վ իսկի գիտէ։
Աստուած է՞ր հոգին ստեղծել
՝ւ ի հողէ մարմին կապել է։
— Կարծեմ վասն այնոր արար,
թէ ի վեր քարչել զնա կարէ։
Կամ զհոգին ի մէջ մարմնոյն
քան զխալաս ոսկի նա գուգէ։ (67)

Գիտեմ՝ չատ հայրէն գիտես,
լուկ ընտրէ՛ մէկիկ մի, ասա։
Ասա՛ այս ամսուս վերայ,
այս խալխիս, զինչ որ հիմիկ կայ։
Խօսքըն մանէո՛վ ասա,
մի՛ ասեր մարդուս քու ճուպայ։
Գիտես, որ զարիպ եմ ես,
զարիպին սիրտըն չի մընայ։ (68)